Poštnina plačana v gotovini. Leto LXI. Štev. 268. V Ljubljani, v četrtek 22. novembra 1928. Cena Din 1—

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit à Din 2.—, do 100 vrst 2.50 Din, večji inserati petit vrsta 4.— Din. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. «Slovenski Narod» velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Upravništvo: Knaflova ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Nov peklenskozloben načrt fašizma

Voditeljem goriških Slovencev hočejo naprtiti veleizdajniški proces

V pretekli noči so aretirali pri Tolminu urednika zadušene «Goriške Straže» z dvema tovarišema, ko so baje hoteli pobegniti v Jugoslavijo. — Obtoženi bodo veleizdaje in ž njimi vsi zavedni goriški Slovenci. — Nova najhujša kalvarija naših rojakov pod fašističnim jarmom.

— Rim, 22. novembra. Današnji jutranji listi objavljajo bombastična poročila iz Tolmina, da je uspelo spretni akciji italijanske obmejne straže preprečiti novo veleizdajniško akcijo goriških Slovencev in razkriti dalekosežno zaroto, ki priča, da goriški Slovenci v zvezi z Orjunaši še vedno rujejo proti italijanskemu režimu in mu škušajo škodovati. Razkritje je dovedlo do aretacije ravnatelja pred par dnevi ustavljenega zadnjega slovenskega lista «Goriška Straža» Kemperla in dveh njegovih najuglednejših pomagačev.

Oblasti so imele Kemperla že dolgo na sumu, da je v zvezi z jugoslovenskimi iredentisti in da je on eden glavnih eksponentov jugoslovenskih rovarjev. Zato so ga stalno nadzorovale. Po ustavitvi lista je Kemperle v spremstvu nekega Staniča in Rojca včeraj z avtomobilom odpotoval iz Gorice v Tolmin. Skrivaj so mu sledili italijanski miličniki. V Tolminu so se Kemperle, Stanič in Rojc sestali z znanimi Slovenci, ki kažejo fašizmu sicer prijazno lice, so pa v resnici najnevarnejši zarotniki. V Tolminu so ostali vsi trije do 11. zvečer, na kar so krenili z avtomobilom proti meji v očividni nameri pobegniti v Jugoslavijo. Zasledujoči miličniki so o tem takoj obvestili vse obmejne straže, ki so tako begunce sprejele z odprtimi rokami.

O polnoči so jih ustaviti nedaleč od meje. Kemperle, Stanič in Rojc so bili seveda takoj aretirani in odvedeni v zapore. Ko so obmejne straže nato preiskale še avtomobil, so na svoje največje začudenje našle celo municijsko skladišče. V avtomobilu je bilo skritih 12.000 patronov za takozvane Steyerpištole.

Rimski listi dostavljajo k temu poročilu, da se obeta eden največjih političnih procesov, kar se jih je vršilo od l. 1918. dalje v novih italijanskih pokrajinah.

*

Tako italijanska vest. Da je pretirana in garnirana z najgorostasnejšimi izmišljotinami, pač ni nobenega dvoma. Na drugem mestu poročamo o najnovejšem «sanacijskem programu» fašizma, iz katerega se da posneti, da je bila «zarota» goriških Slovencev res dobro pripravljena — na fašistični strani! Najbolj bedasta je trditev, da so skušali pretihotapiti v Jugoslavijo toliko množino municije. Gre očividno za nesramno fašistično podtikanje, ki naj v naprej opraviči postopanje rimskih prenapetežev in jim omogoči popolno iztrebljenje vseh Slovencev. Toda nobeno drevo še ni zraslo do neba in tudi fašistično ne bo.

Slovenija ječi pod velikimi davčnimi bremeni

Protestno zborovanje gostilničarjev proti navijanju davčnega vijaka – Slovenija plača toliko davkov, da bi lahko z zlatom krila vse svoje potrebe – Gostilničarski stan hočejo uničiti

Ljubljana, 22. novembra.

Nove oblastne davščine, ki občutno obremenjujejo obrtnike, zlasti pa gostilničarje, so zbudile veliko ogorčenje v vsem gostilničarskem stanu. Ogorčenje je tem bolj upravičeno, ker so vsi govorniki klerikalne večine v oblastni skupščini govorili proti gostilničarskemu stanu ter ga napadali kot nekako pijavko na našem narodnem telesu. Šele, ko je obl. poslanec dr. Dinko Puc med debato opozoril, da tvori gostilničarstvo važno panogo v našem narodnem gospodarstvu, zlasti z ozirom na tujski promet, je skušal obl. odbornik dr. Adlešič nekoliko ublažiti svoja in drugih govornikov izvajanja, kar pa ničesar ne izpreminja na dejstvu, da bi po njegovem bilo treba zatreti vse gostilne, v katerih se točijo alkoholne pijače.

Z ozirom na ogorčenje, ki je zavladalo med gostilničarji nad novimi oblastnimi davščinami in nad afrontom klerikalne večine v ljubljanski oblastni skupščini proti njim, je sklicala Zveza gostilničarskih zadrug v ljubljanski oblasti protestno zborovanje gostilničarjev v Mestni dom, da da duška svojim željam in zahtevam. Zastopniki gostilničarskega stanu so se odzvali v velikem številu njenemu pozivu ter so napolnili dvorano Mestnega doma do zadnjega kotička.

Otvoritev zborovanja

Zborovanje je otvoril predsednik Zveze gostilničarskih zadrug g. Kavčič, ki je uvodoma pozdravil vse navzoče, predvsem pa oblastna poslanca Lončarja in Bukovca, predsednika Vrhovnega obrtniškega sveta obč. svetnika Rebeka in obč. svetnika Dachsa ter zastopnika Zbornice TOI Žagarja. Naglašal je, da je bilo zborovanje sklicano zaradi protesta proti vsakemu nadaljnemu obremenjevanju gostilničarskega stanu, ki novih bremen ne more več prenesti. Kot značilno je naglašal, da so na zborovanju zastopane vse v zvezi včlanjene zadruge, torej celokupno gostilničarstvo. Ugotovil je, da se je plačalo l. 1927. v Sloveniji neposrednih davkov 222 milijonov, z davčnimi zaostanki skupaj pa se je iztirjalo 262 milijonov Din. Gostilničarji pa plačujejo poleg direktih davkov tudi visoko trošarino, ki je znašala pri pivu 3.5 mil., pr vinu 10.5 mil., pri žganju, likerjih itd. 12 mil., skupaj 26 milijonov Din, dočim je točilna taksa znašala 7.7 milijonov Din. Ta bremena so odločno pretežka.

Neznosna davčna bremena

Tajnik Zveze gostilničarskih zadrug g. Pintar je v svojem govoru ugotovil, da se v gostilničarski obrti že nekaj let opaža občutno nazadovanje. Govornik je med drugim izvajal

Nešteto nekdaj dobrih obratov je bilo primoranih skleniti svoje račune in nehati. Temu je sicer mnogo kriva vojna in povojna doba, v obstoječih neprilikah pa bi bila dolžnost državnih in vseh drugih oblasti misliti na to, kako pomagati stanu, ki propada in mu dati prilike boljšega razmaha. Kakor so bile nekdaj dobro idoče gostilne znak blagostanja dežele in prebivalstva, tako so dandanes znak žalosti in pomanjkanja. Umetnost vseh uprav pri študiranju za pridobivanje sredstev se suče največ okrog gostilničarske obrti. Najbolj pa je prizadeta ta obrt v Sloveniji. Prišle so k nam nanovo neusmiljeno krivično odmerjene točilne takse. Ostala pa je tudi trošarina, dobili smo davek na promet in celo od vsakega gosta, ki vstopi v gostilno na grižljaj kruha in čašo okrepčila, mora gostilničar v krajih, ki štejejo nad 2000 prebivalcev, ali v kopaliških krajih, iz lastnega žepa plačati državi 20 par, kar znaša na mesece in leta ogromne dajatve. Po ustavi so ustvarili oblastva, ki nadomeščajo nekdanje deželne zbore. Državna uprava se je iznebila s tem nekaj poslov, ki jih je prej sama izvrševala. Umestno bi bilo, da da država svoji hčeri tudi zadostno doto, da se vzdržuje, žal pa, ta hčerka želi in hoče več sredstev zase, kakor jih država nudi in tako je tudi ta nova oblast dobila največji apetit na tem, da stiska iz gostilničarstva največ virov za kritje svojih potreb. Že lani je prekosila ljubljanska oblast mariborsko z vsemi davščinami prekomerno. Tam je bilo naloženih 50% doklade na trošarino od vina, pri nas pa 100%. Protesti na oblastno skupščino in finančnega ministra niso zalegli nič. Letos so šli gospodje še višje, češ, gostilničarska para še vleče, le privijmo jim palce. V naprej jemljimo kar cel dinar od litra vina, bo vsaj lepši račun. Vsled nastalega hrupa in pritožb so znižali naklado vendarle na 65 par, kar pa je tudi pretirano. Zaradi tega in drugih vijakov, ki pritiskajo gostilničarstvo k tlom, je nastala potreba odločnega protesta proti vsakemu nadaljnjemu obremenjevanju.

Napredna javnost solidarna z gostilničarji

Predsednik Kavčič je sporočil, da je nar. poslanec dr. Kramer poslal pismo, v katerem obžaluje, da se ne more udeležiti zborovanja, ker je zadržan radi važne seje v Zagrebu. Pozdravlja zborovanje in izjavlja, da je vedno pripravljen podpirati upravičene zahteve gostilničarskega stanu. Tudi ljubljanski župan in obl. poslanec dr. Dinko Puc je poslal pismo, v katerem pozdravlja zborovanje in opravičuje svojo odsotnost, ker je zadržan po službenih opravkih. Tudi on izjavlja, da je vedno pripravljen podpirati želje in stremljenja gostilničarskega stanu, ki je važen činitelj v našem narodnem gospodarstvu.

Klerikalci varajo javnost

Predsednik poljčanske gostilničarske zadruge Jakob Jesih je poudarjal, da davčna preobremenitev gostilničarskega stanu samo pospešuje pijančevanje. Ker je vino predrago, da si ga ne more vsakdo privoščiti, so danes razne branjarije polne žganjarjev. Gostilničarji so pripravljeni dajati za javne potrebe, kar je treba, nikakor pa se ne puste popolnoma uničiti.

G. Cerar iz Kamnika je poudarjal, da so gostilničarji samo še neplačani uslužbenci državnih in drugih oblasti pri pobiranju davkov. Viri gostilničarjev so izčrpani in ne morejo prenašati višjih davščin. Ko je Zveza gostilničarskih zadrug protestirala proti nameravani uvedbi oblastne naklade 1 Din na liter in ko je potem oblastni odbor znižal svoj predlog na 65 par, je »Slovenec« to objavil pod bombastičnim naslovom »Znižanje oblastnih davščin«, kakor da bi se znižale že obstoječe davščine. To je varanje javnosti. Na eni strani sklicujejo shode in tolažijo vinogradnike, da jim ne bo treba plačevati novega povišanja, ker ga bo plačeval gostilničar, gostilničarjem zopet pripovedujejo, da bo itak plačal konzument, konzumentu pa pravijo, naj zahteva večje plače od delodajalca. Proti takemu varanju javnosti je treba odločno protestirati. Davčna bremena naj se razdele na vse enako. Zakaj pa visoka gospoda, ki pije doma vino, ne plača skoro nič, zakaj se obremenjujejo samo najrevnejši? Nadalje je govornik grajal, ker »Slovenec« za današnje zborovanje, ki ni politično, ampak strogo stanovsko, ni hotel objaviti nobenega vabila in ni niti z najmanjšo besedo vzel v zaščito gostilničarskega stanu. Ugotovil je, da plačujemo sedaj poleg državnih davščin še oblastne, čeprav bi se potrebe naše oblasti krile lahko že iz državnih dohodkov. V ostalem pa tudi ni treba, da bi se vse nove investicije morale plačati naenkrat iz tekočega oblastnega proračuna. Najelo naj bi se investicijsko posojilo, ki bi se amortiziralo v daljši dobi, ker bodo razne ceste in mostovi služile tudi našim potomcem in ne samo nam.

1,462.000.000 davkov

Obč. svetnik Rebek je pozdravil zborovanje v imenu Vrhovnega obrtniškega sveta ter izrazil solidarnost vsega obrtniškega stanu z gostilničarskim. Povdarjal je, da pomenja vsaka nova trošarina ali taksa obubožanje slovenskega naroda.

Obl. poslanec Bukovec (SKS) je poudarjal potrebo, da se stvari, ki so izročene oblastni samoupravi v oskrbo, drže v redu. Toda za vse naše potrebe plačujemo v obilni meri že državi. Ako bi se to porabilo za naše potrebščine, bi bile krite z zlatom. Navedlo se je, da smo plačali leta 1927 neposrednih davkov 262 milijonov, poleg tega pa smo plačali v Sloveniji posrednih davkov 1200 milijonov. Iz tega denarja bi se lahko krile vse naše potrebščine in bi ne bilo treba nalagati novih davščin. Govornik je opozarjal na razne izjave klerikalnih poslancev v oblastni skupščini, ki pričajo, kako razumevajo potrebe posameznih stanov. Dejstvo je, da so obdavčili najrevnejše sloje, dočim je bila klerikalna gospoda napram bankam in sličnim podjetjem zelo prizanesljiva.

Oblastni odbor bo že ukrotil gostilničarje

Obl. poslanec Lončar (SDS) je naglašal, da z visoko trošarino na vino ne bo prizadet samo gostilničar, ampak tudi vinogradnik. Opozicija je zato z vso odločnostjo nastopila proti novim davščinam.

Obl. odbornik dr. Adlešič je pa izjavil, da bo oblastni odbor, ako se bodo gostilničarji pritoževali, že našel sredstva, s katerimi jih bo še bolj pritisnil, ker lahko uvede še nove davščine. Opozicija je opozarjala na slabe posledice za tujski promet, ako se bo gostilničarstvo podražilo, bilo pa je vse zaman. Dr. Adlešič se je samo izgovarjal, da bodo gostilničarji zaščiteni s povišano takso za otvoritev novih gostiln in da je oblastni odbor poslal dva učenca v neko hotelirsko šolo. To je pa vse, kar so storili za gostilničarje, ki so jih obremenili z novimi visokimi davščinami.

Za vse enaka mera

Obč. svetnik Dachs je poudarjal potrebo skupnega nastopa vsega gostalničarskega stanu v obrambi svojih življenjskih interesov. Gospodom, ki uvajajo nove velike davščine na vino, bi bilo potrebno, da gredo še enkrat študirat, kaj je vino in kaj voda. Govornik je opozarjal na krivičnost plačilnih taks, ki neenako obremenjuje gostilničarje. Povdarjal je, da vsako novo obremenjevanje znižuje konzum in če bodo gostilničarji manj prodali, bodo tudi manj davkov plačali. Z ozirom na izjavo obl. odbornika dr. Adlešiča, da bi bilo po njegovem najbolje, odpraviti vse gostilne je izjavil, da bi se tudi izrekel za to, če bi se obenem preprečilo, da bi se ne pilo v župniščih, samostanih in drugod, kjer se shaja visoka gospoda. Uvede naj se za vse enaka mera.

Krivice na vseh koncih in krajih

Nato je dobil besedo zastopnik gostilničarjev iz Zagorja, Trbovelj, Hrastnika, Hude Jame itd. Povdaril je krivico, ki se godi gostilničarjem v teh krajih z naredbo, da smejo biti gostilne na plačilne dneve, to je dvakrat na mesec, odprte samo do 8 zvečer. Naredba je krivična, ker se obrtnikom ravno na ta dan jemlje zaslužek in jim onemogoča postreči tujim gostom, kar nikakor ne razvija tujskega prometa, katerega naj podpirajo in pospešujejo ravno gostilničarji po drugih naredbah.

G. Zurc, bivši deželni poslanec SLS, je odločno protestiral proti davkom in taksam na »petijote«, ki je pijača za domače delavce, ker morajo gostilničarji itak plačati ogromne davke za sladkor in druge sestavine te pijače. Energično je tudi protestiral proti oblastnim taksam na plesne prireditve, ki so enake za plese na deželi kakor za plesne prireditve v mestu. Tako mora recimo gostilničar na deželi, ki priredi kvečjem dvakrat na leto plesno zabavo, plačati ravno toliko kakor plačajo za plesno zabavo v ljubljanskem »Unionu«. To je krivična razdelitev oblastnih bremen. Prepreči naj se tudi uvažanje dalmatinskega vina v naše vinorodne kraje, ker se s tem samo škoduje našim vinogradnikom in naši obrti. Prodajanje tega vina naj se dovoli samo v krajih, kjer ni vina.

K besedi se je oglasilo še več govornikov, ki so protestirali proti naredbi, da se policijska ura mora držati z največjo strogostjo samo v gostilnah, ne pa tudi v točilnicah in trgovinah, kjer se toči vino pozno v noč brez vsakega nadzorstva. Sploh naj se prepove točenje vina v trgovinah. Tudi vodstvo registra za žganjekuho je velika šikana za gostilničarje in naj se odpravi. Sploh naj se omeji prodajanje žganja. Velike šikane so tudi pregledovanja gostiln, če so v pravem stanju. Gostilničarji nimajo od teh drugega nego velike račune, ki jih pošlje komisija po pregledu. Točenje žganja od sobote na nedeljo je dovoljeno, vendar se dela glede tega v nekih krajih gostilničarjem veliko neprilike.

Po protestih je bila soglasno sprejeta resolucija, ki se je pa še spopolnila z dvema predlogoma, in sicer, da tudi občine ne smejo nalagati na vino večje doklade, kakor oblastni odbor, to je 35 para na liter, in naj se plačuje državna trošarina, oblastni davki in takse ter občinske doklade itd. ob nastavitvi vina in ne preje, kakor se sedaj prakticira. Po prečitanju pozdravnih brzojavk iz raznih krajev Slovenije je bilo izredno uspelo zborovanje zaključeno. (Resolucijo priobčujemo na 2. strani).

Fašistični program za „sanacijo“

Zanimiva razkritja fašističnega novinarja. -- Zakaj je bila ustavljena «Goriška straža». — Za naše rojake napovedujejo novc trpljenje.

— **Trst,** 22. nov. Zadnje dni se je mudil tukaj znani rimski pisatelj in ravnatelj lista «Giornale d'Italia» Gaida, ki je imel daljše razgovore z vodilnimi fašisti vzhodnih obmejnih provinc Italije. Gaida se je hotel pri tej priliki poučiti o sedanjem položaju slovanskih manjšin v Italiji. Rimski novinar je imel po vsej priliki izvršiti v Trstu posebno misijo, ki jo je treba smatrati za pričetek nove integralne politike fašizma v vzhodnih provincah. Gaida ugotavlja v današnjem uvodniku svojega lista, da obstojajo med Slovani v novih italijanskih provincah in Slovani onstran vzhodnih mej odnošaji z namenom, da zajezijo pohod italijanstva med Slovane. Novinar govori dalje o terorističnih činih, ki se jih poslužujejo te tajne organizacije, da bi ustvarile ugoden milje za svoje namene. Slovanski emisarji v Julijski Benečiji so pridno na delu in se po nalogu Orjune živahno udejstvujejo. V zvezi s tem je treba omeniti tudi ustavitev zadnjega slovenskega lista «Goriške straže». Članek naglaša končno, da se bo sedaj pričel v obmejnih provincah z vso silo izvajati politični in nacijonalni «program za sanacijo».

Glavna razprava proti Puniši Račiću

— *Beograd,* 22. novembra. Današnje «Jedinstvo» poroča, da se bo vršila *glavna razprava proti morilcu Punišu Račiču in tovarišem dne 10. decembra v Beogradu.* List najavlja, da bo izdal o tej razpravi spominsko knjigo, v kateri bodo po stenografskih zapisnikih objavljene vse izjave obtožencev prič in zagovornikov in po možnosti tudi vsi akti, ki se nanašajo na ta proces.

Preiskovalni sodnik bo te dni izročil vse spise sodnemu senatu v nadaljno postopanje. Proces bo trajal po mnenju sodnih krogov 14 dni. Vsekakor žele v Beogradu, da bi bil končan pred novim letom, da bi ta zadeva prišla končno z dnevnega reda.

Angleška sodba o naših politikih

— **Beograd,** 22. novembra. »Times« piše o jugoslovenskem problemu in pravi, da je Ljuba Davidović za najširšo reformo uprave, vendar pa govore za njegovo zadržanje samo njegove izjave. Proti njegovi skupini je Velja Vukičević, ki je glavni faktor sedanje vlade. List povdarja, da ni v Beogradu nobenega politika, ki bi mogel najti pot k sporazumu s Hrvati.

Novi albanski poslanik v Beogradu

— **Beograd,** 22. novembra. Albanska vlada je imenovala za svojega poslanika na našem dvoru Raufa Fiča, dosedaj uradnika v albanskem zunanjem ministrstvu.

Eksekucija bolgarskega princa

— **Dunaj,** 22. novembra. Bolgarski princ Ciril je moral pred dunajskim izvrševalnim sodiščem položiti priznalno prisego in sicer na zahteve neke tvrdke,, čije terjatve znašajo 300.000 Kč.

Žrebanje državne razredne loterije

Zadružna hranilnica r. z. z o. z. v Ljubljani javlja, da so bili danes dopoldne izžrebani vsi večji dobitki.

40.000 Din št. 15.225,
20.000 Din št. 11.210 in 26.873,
10.000 Din št. 35.673, 60.031 in 109.493.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 22.82 — 22.88 (22.85), Berlin 13.5475 — 13.5775 (13.5625), Bruselj (0 — 7.9113, Budimpešta 0—9.9272, Curih 1094.1 — 1097.1 (1095.6). Dunaj 7.985 — 8.015 (8.00), London 275.67 — 276.47 (276.07), Newyork 56.82 — 57.02 (56.92), Pariz 0 — 222.49, Praga 168.37 — 169.17, (168.77), Trst 297.20 — 299.20 (298.20).

Efekti: Celjska posojilnica 158 — 0, Ljubljanska kreditna 128 — 0, Praštediona 920 — 0, Kreditni zavod 175 — 0, Šešir 105 — 0, Ruše 260 — 280.

ZAGREBŠKA BORZA.

Devize: Dunaj 800 Berlin 13.5625, Budimpešta 9.9275, Milan 298.20, Londona 276.07, Newyork 56.92, Pariz 222.5, Praga 168.67, Curih 1095.6.

INOZEMSKE BORZE.

Curih: Beograd 9.125 Dunaj 73.02, Budimpešta 90.60, Berlin 123.75, Praga 15.39, Milan 27.21, Pariz 20.29, London 25.19, Newyork 519.35

Same laži in zavijanje resnice

Kako perejo hlapčevske duše zamorca. — Vmešavanje organizacije rezervnih častnikov v politiko očitajo onim, ki so vedno odločno nastopali proti.

V vrstah naših rezervnih častnikov je nekaj hlapčevskih duš, ki nimajo toliko poguma, da bi nastopile na občnem zboru kot edinem forumu, kjer bi lahko utemeljile svoje stališče glede spora s središnjo upravo. Hlapci so vedno in povsod enaki. Sram jih je klaverne vloge in ker se ne upajo pogledati poštenim ljudem v oči, intrigirajo zahrbtno, lažejo, obrekujejo in zavijajo resnico na način, ki ga mora vsak pošten človek obsojati.

Ta družba, znana med našimi rezervnimi častniki pod firmo »nas 30 radikala«, je priobčila v današnjem »Slovencu« članek, v katerem je po zgledu središnje uprave nakopičila celo vrsto gorostasnih in bedastih laži. Trabanti klike v središnji upravi pravijo, da se je te dni ustanovilo v Ljubljani neko novo društvo rezervnih častnikov, čigar člani da so večinoma ljubljanski rezervni častniki. To društvo da je bilo ustanovljeno na pobudo iz »Združenja rezevnih častnikov in bojevnikov« izključenih članov.

Prvič ni res, da se je ustanovilo »neko« novo društvo, marveč je res, da se je ljubljanski pododbor Udruženja rezevnih častnikov in bojevnikov osamosvojil. To ni »neko« društvo, marveč točno opredeljeno društvo, ki šteje nad 1.200 članov. Ugotavljamo, **da na izrednem občnem zboru ni bilo nobenega ugovora proti osamosvojitvi, da so bili sprejeti vsi sklepi soglasno in da je prejela uprava pododbora mnogo izjav, v katerih se zadržani člani pododbora popolnoma solidarizirajo z njenim stališčem.** Izrednega občnega zbora so se udeležili tudi mnogi člani izven Ljubljane in je torej gorostasna laž, da tvorijo novo društvo večinoma ljubljanski rezervni častniki. Laž je tudi, da je bilo novo društvo, ki sploh ni novo, marveč osamosvojeni ljubljanski poddbor, ustanovljeno na pobudo iz »Združenja rezervnih častnikov in bojevnikov« izključenih članov. Izključeni so bili samo člani uprave ljubljanskega pododbora, ki so na izrednem občnem zboru po predsedniku ing. Bevcu svečano izjavili, da bi sploh ne reagirali na izključitev, da ne gre za čast in ugled vseh članov ljubljanskega pododbora, seveda razen onih hlapčevskih duš, ki so se za skledo leče udinjale kliki v središnji upravi. Nobenemu izključenemu članu uprave ni prišlo niti na misel, da bi klical na pomoč svoje tovariše in jih prosil, naj ga te »strašne nesreče« rešijo. Naravnost smešno je trditi kaj takega.

Nesramna je dalje laž, da je nadzorni odbor izključitev članov ljubljanskega pododbora potrdil in da je postala pravomočna. Izključeni so se res pritožili na nadzorni odbor, dasi dobro vedo, da je nadzorni odbor popolnoma identičen s kliko v središnji upravi in da je pritožba brez vsakega pomena, **toda odgovora doslej še niso dobili.** Hlapčevske duše ponavljajo v »Slovencu« absurdno trditev klike v središnji upravi, da so vse vojaške in državne oblasti prenehale občevati z ljubljanskim pododborom. Ljubljanski pododbor po tukaj veljavnih društvenih zakonih **še vedno obstoja, on ni bil razpuščen** in zato sploh ni mogoče govoriti, da bi oblasti prenehale občevati z njim.

Kakor klika v središnji upravi, tako se krase tudi njeni zastopniki s pavovim perjem in zahtevajo to, kar je ves čas zahtevalo ljubljanski pododbor potom svoje uprave. Ljubljanski pododbor je bil in bo vedno mnenja, da v organizacijo rezervnih častnikov ne spada politika. Njegovo delo jasno priča, da se ni nikoli vmešaval v politiko, in da je bil prvi, ki je obsodil vmevašanje v politiko od strani klike v središnji upravi. Zato je nastal spor, zato se je spor poostril in zato hočejo zdaj razni temni elementi naprtiti odgovornost za posledice ljubljanskemu pododboru. To se jim pa ne bo posrečilo, kajti ljubljanski pododbor ima čiste roke in čisto vest. Njegov cilj je bil in ostane: Za kralja in domovino!

Pirotski čilim 13386

so zopet dospeli v večji množini na zalogo na kar ljubitelje teh pristnih preprog opozarjam.

Cene izredno ugodne

I. Kostevc, Ljubljana.

Odprto pismo notranjemu ministru dr. KoroščU

Ker so stavbinski delavci v Sloveniji brez vsake strokovne organizacije in so delovni pogoji stavbinskih delavcev zelo slabi, smo si hoteli strokovno organizacijo ustanoviti. Zgodilo se nam je pa ravno tako kot rudarjem. Vložili smo koncem julija pravila; začetkom oktobra pa smo dobili od velikega župana ljubljanske oblasti naznanilo, da ministrstvo notranjih del naših pravil ni odobrilo. Kakor napram rudarskim delavcem, tako je ministrstvo notranjih del tudi napram nam trikrat kršilo zakon, in sicer:

1. ker po preteku štirih tednov od dne vložitve pravil oblastvo ne more več prepovedati ustanovitve društva;

2. ker je ministrstvo notranjih del kršilo čl. 33. ustave, ki jamči pravico delavcev do organiziranja, da doseženo boljše delovne pogoje;

3. ker ima uprava oblast po čl. 15. zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi pač pravico, da razpusti društvo, ki bi izpremenilo svoj v zakonu dovoljen namen, nima pa po imenovanem zakonu nobene pravice prepovedati ustanovitev kakega po zakonu dovoljenega društva.

Ker se tudi naših pravil ni odobrilo, češ da »bi utegnilo društvo služiti namenom, čijih zasledovanje je po zakonu prepovedano«, imamo enak slučaj kakor rudarji.

Položaj stavbinskih delavcev je izredno slab. Saj nam vremenske razmere dovolijo delati komaj 8 mesecev na leto. Smo torej sezonski delavci. V teh 8. mesecih bi morali zaslužiti toliko, kolikor potrebujemo, da preživimo sebe in družino. Zaslužimo pa komaj toliko, da se slabo preživimo v času zaposlitve. Te razmere so nam narekovale misel, da si ustanovimo organizacijo, po kateri smo si hoteli življenjski položaj zboljšati. Tega nam pa gospod minister notranjih del ne dovoli in zato, da bi nam onemogočil boljše življenje, da bi omogočil nadaljno izkoriščanje stavbinskih delavcev, je trikrat kršil zakon, on, ki bi se moral prvi po zakonu ravnati.

Stavbinski delavci se čutijo radi takega postopanja s strani ministrstva notranjih del pod takim režimom popolnoma brezpravne in povsem brez zaščite. Izjavljajo pa, da je odlok ministrstva notranjih del, s katerim se pravil stavbinske organizacije ne odobri, protizakonit in protiustaven. Zato je za nas brezpredmeten in neveljaven.

V Ljubljani, 21. novembra 1928.

IVAN ZVER, zidar.

Zahteve naših gostilničarjev

Na današnjem protestnem zborovanju Zveze gostilničarskih zadrug, o katerem poročamo na drugem mestu, je bila sprejeta sledeča resolucija:

Na velikem protestnem shodu dne 22. novembra 1928 v Mestnem domu v Ljubljani zbrani gostilničarji, kavarnarji in hotelirji cele ljubljanski oblasti ugotavljajo po obširnih in temeljitih razpravah:

1. Da je šla oblastna skupščina s svojim sklepom, po katerem je v l. 1929 pobirati še višjo trošarino na državno davščino od vina kakor doslej, t. j. nad 200%, kar znaša skupno s trošarino 1 Din na liter vina, visoko pretirano, ker podražuje s tem življenske potrebščine preznatno, kvari realni obrat tako vinorejcu kakor razpečevalcu, gostilničarju, poslabšuje v izdatni meri obrat in tako v splošnem otežkoča gospodarsko in eksistenčno stališče prebivalstva. Zato protestiramo proti vsakemu povišanju oblatnih doklad na vino ter prosimo g. finančnega ministra, da tega sklepa iz splošnega gospodarstvenega stališča prebivalstva ne potrdi.

2. Predlagamo, naj se tudi davščine in doklade na pivo znižajo, da se morejo tudi temu krepčilu, ki je skoro brezalkoholna življenska potrebščina revnejših slojev, pri tem pa daleko pretirano predraga, cene dostojno regulirati navzdol.

3. Zahteva oblastne skupščine, naj se pobira plesna taksa po 250 Din povprečno za vse enako je fantastična nepravičnost, ker ne more biti ta dajatev naložena vsem enakomerno. Zato zahtevamo, naj se diferencira tako, da so mali gostilničarski obrati, ki sami sploh ne prirejajo plesov v dobičkanosne namene, vsakega plačevanja prosti. V ostalem pa kategorizira po obsegu lokala in možnosti obiska.

4. Zahtevamo zakonito uredbo, da so občinske in druge avtonomne doklade na državno trošarino od vina nad 200% nedopustne, kakor to določa čl. 82 finančnega zakona za l. 1927-28 na neposredni davek.

5. Zahtevamo, da se v očigled enakosti in ravnopravnosti čimprej uredi izenačenje davščin, ker trpimo v Sloveniji dvojno breme s plačevanjem točilnih taks in še trošarine. Odpraviti se mora eno ali drugo.

6. Da se odpravi velikanska krivičnost, ki se gostilničarstvu godi pri plačevanju trošarine in nato naloženih pretiranih doklad občinskih in oblastnih, da se zakonitim potom zagotovi pri plačevanju omenjenih dajatev 3% odpisovanje na osušitev in druge gubitke pri ležanju vina v zalogah in kleteh.

7. Davek na promet je v splošnem, posebno pa v gostilničarski obrti posebna nasilnost in težko obremenjevanje, ker plačuje gostilničarstvo itak, da sme obratovati, visoko državno takso, obrtni davek, trošarino, čezmerne doklade in v krajih z nad 2000 prebivalci in kopališčih še do 20 par od vsakega vstopivšega gosta, je tedaj po našem mnenju gostilničarski promet zadostno obdavčen in zato povsem upravičeno zahtevamo, da se davek na promet čimprej ukine.

8. V zvezi z zgornjo opombo, da morajo gostilničarji po odločbi finančnega zakona plačevati takso po čl. 34 taksnega zakona od vsakega gosta do 20 par pavšalno iz lastnega žepa, istotako zahtevamo, da se ta nečuvena davščina odpravi, ker je ne more gostilničar nikjer vkalkulirati, prizadeva velikansko breme in je nemoralno, da mora ravno gostilničar plačevati nekako vstopnino za svoje goste, česar nima niti ena niti druga obrt ali trgovina.

9. Uredba oblastne skupščine vsebuje tudi postavko 25% doklade na obrtni davek. Ker se ta davek gostilničarski obrti nalaga v zelo visoki odmeri, je vsako nadaljno obremenjevanje nosilcem te davščine nesprejemljivo, osobito še z najvišjo vsoto, ki jo zakon dovoljuje, protestiramo tudi proti tej postavki in prosimo finančnega ministra, da doklade na obrtni davek oblasti ne dovoli in črta.

10. V preišniem pri nas veljavnem avstrijskem vinskem zakonu je bilo prepovedano takozvani petijot spravljati v promet. Ta pijača se pripravlja po vinogradnikih le za domačo uporabo kot pijača za delavstvo. Naša finančna uprava pa je prišla na ideio, da mora gostilničar, ako je obenem tudi vinogradnik, plačati tudi od petijota trošarino in k temu še doklade, proti čemur protestiramo ter zahtevamo odredbe, da se od petijota, ako je namenjen le za pijačo domačega delavstva, ne pobira nikaka trošarina, da bodisi, da je vinogradnik tudi gostilničar.

Ti protesti, prošnje in predlogi so bili soglasno sklenjeni ter zveznemu načelstvu naročeno, naj jih pristoinim oblastvom predloži.

Kdo je umoril Viktorja Podplatnika?

Ljubljana, 22. novembra.

12. avgusta se je vračal z živinskega sejma skozi tako zvani gozd Bukovica, ki leži ob okrajni cesti Ptuj - Ljutomer, domov posestnikov sin in mesarski pomočnik Viktor Podplatnik. Našli so ga umorjenega. Morilec ga je zavratno napadel, mu pognal tri krogle v glavo in mu odvzel listnico, v kateri je bilo par sto Din.

Orožniki so morilca takoj zasledovali, pa ga niso mogli izslediti. Izginil je, kakor bi se udri v zemljo. Toda orožniki niso popustili. Nadaljevali so s poizvedovanji in na podlagi indicij so osumili umora stavbinskega delavca Cirila Ž., ki se je medtem odpeljal v Ljubljano. O tem je bila obveščena tudi ljubljanska policija, ki je 25. septembra Ž.-ja aretirala na njegovem domu v Rožni dolini. Ž. je sicer zanikal krivdo, toda baje so bile indicije proti njemu tako močne, da ga je policija izročila sodišču. Precej ga je tudi obremenjevalo dejstvo, da je bil pred leti že radi uboja pred porotO.

Mariborski listi so te dni priobčili drugo zanimivo vest, ki utegne zagonetni zločin pojasniti ali pa še bolj zaviti v temo. Tako poroča mariborski »Večernik«, da so te dni prijeli 23-letnega Jakoba Zvera iz Okoslavcev, ki je bil splošno znan kot »Strah murskega polja«. Ta je na Štajerskem in v Medjimurju izvršil več vlomov in zločinov. Dozdaj je priznal že pet vlomov, ki jih je izvršil v septembru, oktobru in novembru v Kraljevcih, Senčeku in na Okoslavskem vrhu. Zver je osumljen roparskega umora nesrečnega Viktorja Podplatnika. Toda dočim je vlome in razne tatvine priznal, o umoru mladega Podplatnika noče ničesar vedeti, češ, da nikdar ni imel pri sebi strelnega orožja. Policija je pa zvedela, da je imel Zver 9 mm repetirko, ki jo je preizkušal pred aretacijo na Meljskem hribu. Tudi je zvedela, da je imel Zver v Moravskem vrhu, ravno ob času, ko je bil izvršen umor, samokres pri sebi. Baje je takrat svoji teti rekel, da ga policija živega ne bo dobila.

Mariborska policija sumi in je skoro prepričana, da je Zver umoril Podplatnika. Dokazi o tem so pa tako pomanjkljivi, kakor so menda o krivdi zidarja Ž.-ja, ki je bil aretiran v Ljubljani. Zdi se, da vprašanje, kdo je Podplatnikov morilec zaenkrat še ni rešeno in bo ostal zagonetni umor najbrž nepojasnjen.

Iz policijske kronike

Današnja policijska kronika je bila precej suhoparna. Prijavljenih je bilo samo nekaj pretepov in manjših tavin, dočim ni bil včeraj aretiran nihče. Kakor ponavadi je bila tudi včeraj pripravljena tatvina kolesa. Kolo je bilo odpeljano uradnici Alojiji Kunaverjevi, zaposleni v Zadružni gospodarski banki. Tat je porabil priliko, ko je kolo stalo v veži Zadružne gospodarske banke in ga neopaženo odpeljal. Kolo je bilo znamke »Gorec« in vredno 1700 Din.

Vlomilci so še vedno zelo agilni. Navdušujejo se zlasti za podstrešne avanture. Zadnje tedne je bilo izvršenih več vlomov v podstrešna stanovanja. Tako so vlomilci v noči od 19. na 20. osrečili s svojim obiskom delavca Ignaca Eržena in trgovskega potnika Julija Stritarja, ki stanujeta v skupnem stanovanju in sicer v ulici na Grad. Erženu je tat odnesel črno suknjo, vredno 1000 Din, 200 Din vredne hlače in 270 Din vreden telovnik. Skupna škoda, ki jo trpi Eržen, znaša 1700 Din. Juliju Stritarju je tat odnesel zimsko suknjo, vredno 600 Din in 800 Din vredno svetlo obleko. Sitar trpi 1400 Din škode.

Stanovanjske podgane so te dni posetile tudi mestnega tesarskega mojstra Franca Ravniharja, stanujočega v Linhartovi ulici. Tat mu je odnesel eno pištolo, aparat za britje in več drugih stvari. Skupna škoda 1550 Din.

Vdova Elizabeta Pogačnik je prijavila na policiji, da je z doma in od dela pobegnil včeraj njen sin Rudolf Pogačnik, ki se je učil za mehanika pri tvrdki »Jugo - avto«. Zdi se, da jo je fant pobrisal nazaj k svojemu staremu mojstru na Ig.

Na glavnem kolodvoru se je danes zgodaj zjutraj pripetila težka nesreča, čije žrtev je postal 44letni železniški sprevodnik Anton Kukovic. Na dosedaj še nepojasnjen način je prišel Kukovic med odbijača dveh vagonov in sicer v trenotku, ko so ju spajali. Sunek je bil tako silen, da se je Kukovic z bolestnim krikom zgrudil na tla. Takoj so ga s težkimi notranjimi poškodbami potegnili izpod vagona. Na pomoč je bila pozvana rešilna postaja, na kar so nesrečneža prepeljali v bolnico. Njegove poškodbe so zelo težke.

Na policiji tudi danes ni bilo prijavljenega obenega dogodka, razen par običajnih tatvin po stanovanjih. Tako je nekdo iz stanovanja mizarskega pomočnika Antona Šturma v Veliki Čolnarski ulici odnesel volnen jopič in telovnik ter povzročil Šturmu okrog 800 Din škode. Samskemu zobotehniku Zmagoslavu Jeršetu je nekdo odnesel 140 Din vreden suknjič.

Pisane zgodbe iz naših krajev

Tajinstven roparski umor. — Nesreča v zoološkem vrtu. — Tragična smrt železničarja. — Dva naša filma v Ameriki. — Letalska nesreča v Mostarju. — Pobegli defravdant.

V Zagreb je včeraj prispel policijski uradnik iz Subotice in je redarstvu javil, da so našli pred dnevi blizu Kule pri Subotici umorjenega in oropanega neznanca. Orožniška patrulja, ki je patruljirala v okolici Subotice, je pri Kuli našla na polju truplo moškega, ki je imel na sebi samo spodnje hlače. Pri njem je še ležala fotografija s podpisom Stjepana Gorjana. Policija je uvedla preiskavo in ugotovila, da je Stjepan Gorjan, rojen l. 1904 v Novi Kaniži, po poklicu delavec. Da bi se pojasnilo, kdo je prav za prav umorjeni in oropani neznanec, je policija razposlala na vse policijske in orožniške postaje kopije slike, ki so jo našli pri umorjenem in hkrati tudi poizvedbe, kdo je Stjepan Gorjan, ker obstoja sum, da je on morilec. Policija je ugotovila, da je neznanca morilec napadel najbrž od zadaj ter ga udaril po tilniku tako močno, da mu je počila lobanja, kar je povzročilo trenutno smrt.

★

Zadnje čase se množe pritožbe o razmerah v zagrebškem zoološkem vrtu. Skoraj ni dneva, da bi ne izginila kaka žival. Zdi se, da v vrtu ni pravega nadzorstva. Včeraj se je pripetila v zagrebškem zoou nesreča, ki je menda tudi posledica nereda. Vinko Matković je nameščen v vrtu kot snažilec. Star je 20 let in rodom iz Broda. Njegova naloga je bila, da čisti vse kletke in hleve. To delo je opravljal vsak dan dopoldne. Včeraj okoli 10. ure je stopil v hlev malajske medvedke in je začel odstranjevati vse odpadke in smeti, ki se v hlevu naberejo čez dan. Ni se bal, da bi ga medvedka napadla, ker je bil prepričan, da je ukročena. Kupili so jo namreč od nekega cirkusa. Bil je velik prijatelj medvedke. Včeraj je pa medvedka prijatelistvo nenadoma odpovedala in snažilca napadla. Najprvo ga je ugriznila v levo nogo ter ga podrla na tla. Delavec se je začel braniti, kar je pa zver še bolj razkačilo. Ugriznila je delavca še v desno nogo. Na Matkovićeve klice so prihiteli drugi nameščenci in tovariša rešili iz medvedkinih kremplјev. Ranjenega Matkovića so odpeljali v bolnico.

★

Včeraj pred polnočjo se je pripetila na zagrebškem kolodvoru težka nesreča, ki je zahtevala življenje Mate Tompa, železniškega kurjača. Nesreča se je zgodila blizu kolodvora na kraju, kjer lokomotive nakladajo premog. Na lokomotivi je bil ponesrečeni ložač, vlakovodja in dva železniška delavca. Blizu lokomotive je manevrirala druga lokomotiva z 11 vagoni. Ko je železničar Pleše odpel vagone, so ti zdrknili po progi, ki je na tem kraju nekoliko nagnjena, proti lokomotivi, kjer je bil ponesrečeni Tompa. Pleše je slutil, da se bo pripetila nesreča, če vagoni zadenejo v lokomotivo, in je skočil na zadnji vagon ter skušal opozoriti tovariše na drugi lokomotivi na nevarnost. Ti so pa nakladali premog in ga niso slišali. Ko so vagoni udarili v lokomotivo, je Tompa butnil z glavo v železje s tako silo, da si je preklal lobanjo ter se takoj zgrudil mrtev na tla. Pokojni Tompa je bil star 47 let in rodom iz Čeremešvera. Kmalu po prvi se je pa pripetila še druga smrtna nesreča na zagrebškem glavnem kolodvoru. Pri premikanju je stal na vagonu kretničar Fran Turković. Ko je vagon zadel v lokomotivo, je kretničar padel z voza. Roka mu je pri tem prišla pod kolesa, ki so mu odrezala nekaj prstov. Kretničar je vstal, tedaj ga je pa zadel odbijač vagona in ga vrgel z veliko silo nazaj na tla. Ponesrečenec je dobil težke notranje poškodbe. Odpeljali so ga v bolnico. Zdravniki so mu nudili prvo pomoč, misleč, da ga bodo rešili. Turković je pa kmalu podlegel težkim poškodbam.

★

V zadnjem času sta bila v Ameriko poslana dva večja naša filma. To je prvikrat, da bodo prikazovali naše filme v tujini. Eden je «Življenje in smrt Stjepana Radića», ki sta ga posnela družbi «Prosvetni film» in «Stella film» v Zagrebu. Režiral ga je Milan Marjanović. Neka ameriška družba si je pridobila monopol za predvajanje tega filma in ima še več kopij, ki so že v Ameriki. Drugi film, ki je bil izdelan pri nas, so pa «Indijanci Ivana Meštrovića», ki ga je posnel in zrežiral tudi Milan Marjanović in ga prodal v Čikagu. Film so nabavila tudi vsa večja prosvetna in kulturna društva v Ameriki. Film so začeli izdelovati že v Čikagu ob odkritju Meštrovićevih Indijancev. Slikano je vse podrobno delo in vlivanje orjaških Meštrovićevih kipov. Neka odlična ameriška revija je pisala, da je ves film, ki prikazuje vlivanje Meštrovićevih kipov umetnina, ki ni nič manj dragocena, kakor slavno Cellinijevo vlivanje «Perzeja». Režiser Marjanović je prejel iz Amerike priznanje in pismo čikaške univerze, ki ga obvešča, da so film predvajali že večkrat na univerzi z največjim uspehom. Še to zimo bodo film predvajali tudi v Jugoslaviji.

★

Včeraj dopoldne je se je pripetila v Mostarju velika letalska nesreča. Mnogo meščanov je bilo priča presenetljive tragedije v zraku. Nad mestom je krožil aeroplan tipa «Brandenburg». Gledalci so nanadoma opazili, da je motor prenehal delovati. Propeler se je ustavljal in se spet zavrtel. Letalo je bilo v višini kakih 200 m in se je začelo spuščati v špiralah. Med gledalci na ulici je nastala panika, ker so se bali, da bi letalo padlo na ulico in povzročilo nesrečo, kakršna se je nedavno pripetila v Novem Sadu. Pilotu je pa uspelo, da je okrenil letalo proti igrališču kluba «Jugoslavije». Tu je letalo treščilo na zemljo in se razbilo. Pilota so potegnili izpod razvalin težko ranjenega, njegov spremljevalec Vaso Avdanovič je pa dobil samo lahke poškodbe. Letalo je vodil narednik Rade Bojanovič.

★

Včeraj dopoldne je odpeljal policijski agent iz Subotice v Zagreb defravdanta Rudolfa Vrečka, ki je bil nameščen pri zagrebški zavarovalnici «Feniks». Vrečko je za zavarovalnico potoval po državi in je opravljal za njo razne posle. Bil je vedno vesten v službi in predstojniki niso imeli povoda, da bi dvomili o njegovi poštenosti. Zadnje čase je pa zavarovalnica začela dobivati razne pritožbe proti Vrečku. Ko so se njegovi predstojniki prepričali, da so pritožbe resnične in da je Vrečko res poneveril v škodo podjetja večje vsote, so vložili proti njemu ovadbo. Ovadba je dospela v Subotico, kjer se je Vrečko mudil zadnje čase. Po aretaciji je policijski agent odvedel defravdanta iz Subotice v Zagreb. Komaj je pa vlak odšel iz Subotice, je Vrečko skočil skozi okno. Prosil je policaja, naj ga pusti na stranišče. To priliko je defravdant porabil, da je pobegnil.

Beležnica

KOLEDAR.

Danes: Četrtek 22. novembra 1928; katoličani: Cecilija; pravoslavni: 9. novembra, Onicif.

DANAŠNJE PRIREDITVE.

Drama: »Herman Celjski«. C.
Opera: »Oedipus rex«.
Kino Matica: »Roman sirote«.
Kino Ideal: »Gospa Zozeta, moja soproga«.

DEŽURNE LEKARNE.

Danes: Bahovec, Kongresni trg, Ustar, Sv. Petra cesta, Hočevar, Sp. Šiška.

— **Sekcija Z. N. S.** (službeno). Seja upravnega odbora in odbora za delegiranje se vrši jutri 23. novembra ob 20. uri in ne danes. — Tajnik.

„Slovenski Narod" ponovno zaplenjen

Včeraj je državno pravdništvo že drugič zaplenilo naš list, in sicer radi izjave dr. Mačka, ki so jo priobčili še obširneje nego mi, tudi zagrebški listi. Zdi se, da se je začela tudi pri nas na veliko uveljavljati praksa zaplenjevanja. Za naročnike smo priredili drugo izdajo.

Prosveta

Danes, dne 22. t. m. zvečer se poje v ljubljanski operi za abonente reda D Stravinskega opera »Oedipus rex« pod taktirko kapelnika g. Balatke v običajni zasedbi z go. Thierryjevo, gg. Betettom, Rumpljem, Marčecem in Banovcem v glavnih vlogah. V odlični in težki vlogi sodeluje tudi moški operni zbor. Kot govornik nastopi tudi g. prof. Šest. Drama pa vprizori isti večer Novačanovo dramo »Herman Celjski« za abonente reda B.

Prokofjev »Zaljubljen v tri oranže«. To moderno rusko operno delo se poje v naši operi v petek, dne 23. t. m. za premierski abonma. Opero dirigira kapelnik g. Štritof, režira prof. g. Šest, ki je pri letošnji vprizoritvi za konec porabil ono efektno moderno koračnico, prav tipično za to operno delo, ki se sicer izvaja sredi dela. Zasedba je sledeča: Glavno vlogo kralja Treffa igra g. Betetto, princa, g. Banovec, Trufaldina, g. Kovač, Pantalona, kraljevega zaupnika, g. Janko, Magija Čelika, g. Rumpelj, Leandra, g. Berlot in mojstra ceremon. g. Mohorič. Vlogo kuharice igra g. Povhe, princeza Klarič je ga Thierryjeva, Fata Morgana gna Majdičeva, oranžne princeze pa: gna Španova, Ramšakova in ga Ribičeva.

Iz operne pisarne. Ker je ga Zinka Vilfan Kunčeva obolela na influenci, se poje v nedeljo namesto napovedane Verdijeve Aide opereta »Bajadera« kot ljudska predstava pri znižanih cenah.

Premijera »Živega mrtveca« bo v soboto 24. t. m. v ljubljanski drami. To delo, ki so ga odkrili šele med Tolstojevo zapuščino, so vprizorili prvič l. 1911 v moskovskem Hudoženstvenem teatru ter dosegli z njim naravnost senzacionalen uspeh. Z enakim uspehom ga vprizarjajo letos tudi v Berlinu, v Reinhardtovi režiji. Glavno vlogo Fedje bo igral pri nas g. Rogoz, njegovo ženo Lizo ga Nablocka, ciganko Mašo ga Medvedova, Viktorja Karenina g. Gregorin, kneza Abrezkova g. Skrbinšek. V II. sliki nastopi ruski pevski zbor s kitarami in balalajkami. Režijo ima g. ravnatelj Golia.

Prihodnja premijera v ljubljanski drami bo Cankarjeva »Lepa Vida« v režiji g. Cirila Debevca. Predstava je določena za proslavo 10-letnice Cankarjeve smrti.

Jubilejna telovadna akademija

LJUBLJANSKEGA SOKOLA,
Narodni dom, — v soboto 24. XI. 1928.
— — Vhod z Bleiweisove ceste. — —

Vzoren občinski svet

Mehika je dežela temperamenta in vroče krvi. Primerjali bi jo lahko s Portugalsko, kjer so ljudje tudi zelo vročekrvni. Revolucije, revolver in nož so na dnevnem redu. In zato ni čuda, da se občinski očetje v Mehiki pri sejah bolj resno spoprimejo. Tam velja namreč deviza: Če ne zlepa, pa zgrda!

Vročekrvne občinske očete ima mestece San Antonio. V občinskem svetu so se sprli liberalci in agrarci. Ni znano, ali je šlo za korita ali za koncesije, dejstvo je, da so se občinski očetje najprej pošteno zmerjali in psovali, potem so pa segli po samokresih. Posledica spopada je bila, da so na bojišču obležali mrtvi ata župan, mati županja, trije občinski očetje in dva meščana, ki sta bila preglasna in sta z galerije protestirala. Potlej nista več protestirala. Prihodnja seja vzornega občinskega sveta še ni sklicana.

Sargon KALODONT olepša zobé!

Dnevne vesti.

— Vse cenjene naročnike, ki naročnine za tekoči mesec še niso obnovili, oziroma so z naročnino v zaostanku, obveščamo, da se bo vsem zamudnikom pošiljanje lista v soboto 24. t. m. ustavilo. Obnovite nročnino pravočasno. Uprava »Slov. Naroda«.

— **Osebne vesti s pošte.** Iz 2. skupine v 1. skupino zvaničnikov so napredovali: Fr. Jančič, Fr. Oblak, K. Engelman, Al. Mršič in Iv. Salehar v Ljubljani; Iv. Buždon, A. Arzenšek, Fr. Dolinšek, J. Polenčič, M. Verbanjščak, Fr. Soršak in Fr. Emeršič v Mariboru; M. Savrič v Brežicah, J. Junger v Ptuju, Iv. Mesec na Vrhniki, Fr. Hauptman v Stični in Iv. Mirt v Rajhenburgu. — Iz 3. skupine v drugo skupino zvaničnikov so napredovali: M. Weisseisen v Kamniku, H. Wimmer v Škofji Loki, M. Zenz na Jesenicah na Gorenjskem, St. Pevec v Zidanem mostu in A. Kolenik v Celju. — Iz 2. skupine v 1. skupino služiteljev so napredovali: Iv. Metelko in Fr. Mlakar v Ljubljani; J. Fekonja, Fr. Trunk in Fr. Jug v Mariboru; Fr. Geršak v Mostah pri Ljubljani. — Za zvaničnika 2. skupine: Iv. Podgoršek v Ljubljani in Iv. Lončar v Celju, oba dosedanja služitelja 1. skupine. — Premeščeni so iz Ljubljane: V. Šenk in Al. Volkar v Maribor, Karla Kuralt v Konjice, Iv. Tratnik, Marta Kitzler in E. Uršič v Celje; Ana Hudales v Rogaško Slatino, Vekoslava Marks na Jesenice na Gorenjskem, Alojzija Tanko v Tržič, V. Timinsky in Katica Habjan v Čakovec; Ida Tavčar v Gornji grad, Albina Sotelšek v Maribor in Bogomila Primožič na Bled. — Dnevničar R. Cej na Ljubljani 1 je odpuščen. — Umrla sta: pb. ur. Ant. Hrovat v Mariboru in zvan. 3. skup. Fr. Mihelčič v Planini pri Rakeku.

— **Napredek našega civilnega letalstva.** Prvi korak na polju našega civilnegi letalstva je bil storjen lani, ko so uvedli zračni promet med Zagrebom in Beogradom. Pred dobrim mesecem je bil pa promet ustavljen, ker je vojno ministrstvo dovolilo družbi za zračni promet samo 400 poletov. Zagrebška oblast pa namerava uvesti zračni potniški promet na progi Zagreb — Split in Zagreb — Dunaj. Druga zračna proga bi bila posebno važna, ker bi dobil Zagreb zračno zvezo z zunanjim svetom. Zagrebški oblastni odbor namerava nabaviti avijone tipa Junkers, ki so se v potniškem prometu najbolj obnesli. Zagrebška oblast bi zgradila poseben aerodrom za civilno avijacijo, kjer bi bili tudi veliki hangerji in čakalnice za potnike. Vse kaže, da dobi Zagreb moderno civilno letališče in nove zračne zveze že prihodnje leto. Dobro bi bilo, da se tudi Ljubljana zgane in zgradi primerno letališče, brez katerega ne more dobiti zračne zveze z Zagrebom in Beogradom, kaj šele z inozemstvom. Predstavniki v poštev prihajajočih javnih korporacij so se v principu na nedavni anketi izrekli za zgradtev aerodroma in zdaj je treba to akcijo samo poživiti, da ne ostanejo tozadevni sklepi na papirju.

— **Skupščina Centrale industrijskih korporacij.** Redna glavna skupščina centrale industrijskih korporacij se bo vršila 29. in 30. t. m. v Beogradu. Na dnevnem redu je kot glavna točka razmotrivanje uredbe o obveznicah. O tem problemu bosta poročala glavni tajnik Zveze industrijcev v Zagrebu Marko Bauer in tajnik industrijske zbornice dr. Steva Popović.

— **Carinarnica v Šibeniku.** Finančno ministrstvo je odobrilo iz kaldrminskega fonda 3,314.513 Din za zgraditev velikega poslopja za carinarnico v Šibeniku. Šibeniška občina bo morala dati na razpolago primerno stavbišče.

— **Novi Sad hoče imeti pravno fakulteto.** Iz Novega Sada je odpotovala v Beograd deputacija odličnih meščanov, da izroči vladi memorandum, v katerem Novosadčani zahtevajo, da se subotiška pravna fakulteta premesti v Novi Sad. Subotica je ukrenila takoj vse potrebno, da premestitev pravne fakultete prepreči.

— **Hrvatski planinci na Kumu.** Hrvatsko planinsko društvo »Sljeme« priredi za svoje člane v nedeljo 25. t. m. skupni izlet na Kum. Udeleženci se odpeljejo v nedeljo zjutraj do Trbovelj in se vrnejo zvečer v Zagreb.

— **Poštni muzej v Beogradu.** Že l. 1923 je bilo sklenjeno, da se ustanovi pri poštnem ministrstvu poštni muzej. Kakor večina načrtov, tako je tudi ta ostal samo na papirju. Ni bilo potrebnega kredita, pa tudi podjetnih ljudi ne, ki bi se tega dela lotili. Zaenkrat ima poštni muzej samo večjo zalogo poštnih znamk, ki jih dobiva naše ministrstvo po mednarodnih konvencijah od vseh držav. Pa tudi znamke še niso urejene. Šele zadnje čase se je akcija za ustanovitev poštnega muzeja znova pokrenila. Načelnik poštnega ministrstva Paunović je poslal vsem poštnim ustanovam okrožnico, v kateri jih prosi, naj zbero in pošljejo ministrstvu vse, kar spada v delokrog poštno - brzojavno - telefonske stroke.

— **Kdo je odgovoren za zatiranje svobodne besede.** Beograjska »Politika« prinaša v včerajšnji številki slike onih, ki nosijo pred zgodovino odgovornost za zatiranje svobodne besede v času, ko je to morda edino sredstvo, da pride država iz težkega položaja, v katerega je zašla. V »Politiki« so po vrsti slike ministrskega predsednika in notranjega ministra dr. Korošca, šefa demokratske stranke Ljube Davidovića in šefa radikalske stranke v vladi Velje Vukičevića.

— **Popis hiš.** Po časopisnih vesteh popisujejo sedaj na koncu leta hiše. Vprašamo, čemu je tega treba pri nas, ko je v Sloveniji vsaka bajta natanko popisana. Če nimajo morda v Srbiji ali pa na Hrvatskem nobene evidence o svojih »kučah«, naj popisujejo hiše, kolikor hočejo. Slovenijo naj bi pa pustili pri miru. — Hišni posestnik.

— **Arabščina v srednjih šolah.** Ker se v nekaterih naših srednjih šolah poučuje arabščina kot drugi tuji živi jezik in ker so se nekateri suplenti prijavili za izpit iz arabščine, da bi postali predmetni učitelji tega jezika, je prosvetni minister odredil, da se sprejme v člen 17. pravil o polaganju izpita za predmetne učitelje tudi arabščina z arabsko književnostjo. Za člana, ki bo kandidate izpraševal, je določen docent za ornijentalske jezike na beograjski univerzi dr. Fehim Bajraktarović.

— **Vreme.** Vreme je zadnje dni v znamenju prave londonske megle. Ljubljana ima pač tako nesrečno lego, da jo zlasti spomladi in jeseni rada zakriva gosta megla. Tako od lepega vremena, ki traja že več dni, Ljubljančani nimamo nič. Zanimivo pa je, da imajo že v neposredni okolici Ljubljane lepo vreme in da sije n. pr. na Rožniku čez dan solnce. Vremenska napoved pravi, da bo pretežno megleno, toda lepo vreme. Včeraj je bilo lepo v Mariboru in Splitu, drugod pa megleno in oblačno. V Splitu je bilo včeraj 18, v Skoplju 13, v Zagrebu in Beogradu 11, v Mariboru 9, v Ljubljani 6.2 stopinj. Megla je bila včeraj v Ljubljani tako gosta, da smo imeli celo 0.2 mm padavin. Danes zj. je kazal barometer v Ljubljani 773 mm, temperatura je znašala 0 stopinj.

PRIZNANO
najboljša oblačila pri najnižjih cenah nudi renomirana tvrdka
J. Maček
Ljubljana, Aleksandrova c. 12.

— **Pobegli razbojnik zopet na varnem.** Poročali smo že, da je pred dnevi pobegnil iz zaporov v Vel. Bečkereku Svetislav Marinac, ki je bil obsojen na smrt zaradi roparskega umora. Pobegnil je z dvema kaznjencema, ki sta bila z njim v isti celici. Oblasti so mislile, da so zločinci pobegnili v Romunijo. Policija je pa dobila zanesljivo poročilo, da je Marinac res zbežal v Rumunijo, toda se je že vrnil in se skriva v okolici Kumana. Orožniki so preiskali ves gorenji Banat in prijeli begunca na cesti pri Kumanovem.

— **Težka nesreča.** Včeraj popoldne so pripeljali v ljubljansko bolnico po vsem telesu težko opečenega 21-mesečnega sinčka posestnika Zabukovca iz Starega trga, Ladislvaa Zabukovca. Deček je doma padel v škaf vrele vode. Opekline na glavi in na hrbtu so smrtno nevarne.

— **Neprevidnost.** Peter Hribar, 22-letni čevljarski pomočnik iz Predaselj pri Kranju, je snoči delal »ofreht«. V proslavo »važnega« dogodka je streljal s staro pištolo. Bil pa je tako nepreviden, da se je nevarno obstrelil. S prestreljeno levo roko so ga prepeljali v bolnico.

— **Pri želodčnih težkočah, slabem teku, tresenju v udih** doseže uporaba naravne »Franz-Josef« grenčice pri vsaki starosti in spolu hipno oživljenje prebavljalnih organov. Zdravniška poročila iz tropičnih dežel hvalijo »Franz Josef« vodo kot izborno sredstvo proti griži kakor tudi želodčnim boleznim. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah. 26-T

Iz Ljubljane

—lj **Preureditev vojašnice v stanovanjsko hišo.** V nekdanji Nušakovi vojašnici v Švabičevi ulici dobi več kot 60 strank potrebno stanovanje. V sprednjem delu poslopja so že stanovalci, nekaj tudi v zapadnem, pritličnem delu poslopja, vzhodno, enonadstropno poslopje se pa še preureja: tesarji polagajo pod po kuhinjah in sobah, na hodniku v 1. nadstropju se pa gradi lična železna ograja. Dvorašče se nasipa z gramozom, na katerega pride pesek. Stanovanja obstoje po večini iz ene sobe in kuhinje. Sobe so pobeljene. Stranka, katera želi imeti slikano stanovanje, si mora to napraviti na svoje stroške. Vsa dela bodo do 1. decembra dovršena.

—lj **Ljubljanska megla.** Nad Ljubljano se že par dni vlači gosta megla, ki bi jo lahko primerjai s proslulo londonsko meglo. Megla se kar noče razpršiti, čeprav prevladuje severno vreme. Zanimivo je, da sije v popoldanskih urah na Rožniku solnce. Tako je včeraj popoldne na hribu sijalo solnce, dočim je bilo vse mesto zavito v meglo. Pogled z Rožnika na megleno morje, ki se je razprostiralo od Ljubljane do Krima, deloma tudi na Dolenjsko, do Št. Vida in do Medvod, je bil zelo lep. Kamniške planine, ki so skoraj brez snega, so prekrasno žarele v solncu in v višini je bil zrak celo tako čist, da se je z Rožnika videl Triglav.

Dirigent praške akademske Filharmonije, ki koncertira v Ljubljani v soboto, dne 24. t. m. je inženir Otokar Kozel, ki je absolviral dirigentski in komponistični oddelek praškega državnega konservatorija. Kot dirigent je bil učenec znamenitega šefa praške opere skladatelja Ostrčila. Pod njegovomi vodstvom je absolvirala akademska Filharmonija celo vrsto simfoničnih koncertov v češkoslovaških mestih in začela koncertne turneje v sosednje, predvsem prijateljske države. Da tako vzbudi posebno med mladino smisel in veselje do orkestralne glasbe. Letošnje leto je postala akademska Filharmonija stalni orkester Mozartove družine ter kot taka izvedla celo vrsto Mozartovih skladb z največjim uspehom. Predsednik Mozartove družine v Pragi je dr. Branberger, ravnatelj praškega državnega konservatorija. Opozarjamo na sobotni nastop praškega simfoničnega akademskega orkestra, ki nastopi s svojimi 66. člani, t. j. polno zaseden orkester, ki bo tehnično, precizno in z velikim umetniškim ognjem izvajal skladbe svojih slavnih rojakov Smetane, Fibicha in Dvořaka. Skoro vse točke sporeda so našemu občinstvu znane z večjih koncertov, vendar bo slast in veselje poslušati te bisere slovanske glasbe, podane po tako močnem orkestralnem korpusu. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

Alahov vrt
Trdo samostansko življenje strogega trapistovskega reda in zunanji svet — življenje, žene! Dva različna sveta je okusil Svetislav Petrovič kot mlad menih!
Pride! Elitni kino Matica!

—lj **Vse pevce opozarjamo,** da se vrši v ponedeljek, dne 26. novembra t. l. ob 8. uri zvečer v mali dvorani »Zvezde«, I. nadstropje predavanje z epidiaskopičnimi slikami o turneji pevskega zbora ljubljanske Glasbene Matice na Poljsko. Predava g. Karel Mahkota. Vstopnine ni. — Župa JPS.

—lj **Prvo društvo hišnih posestnikov v Ljubljani** vabi vse ljubljanske hišne posestnike, da se natančno in točno odzovejo objavljenemu vabilu davčne administracije v Ljubljani ter se v svrho novega popisa hiš v smislu novega davčnega zakona zglasijo v določenih dneh pri davčni administraciji na Bregu. V prihodnje bodo namreč odpadli vsakokratni popisi hiš, mesto teh se bo vodil kataster hiš pri davčnih upravah in je torej v interesu hišnih lastnikov v svrho odmere novega davka, da so ti popisi pravilno in pravočasno izvršeni.

Cerkven koncert, ki ga priredi stolno Cecilijino društvo, se vrši danes v četrtek **ob pol osmih** zvečer v stolnici. — Vstopnice se dobivajo v Jugoslovanski knjigarni.

—lj **Jadranska Straža, oblastni odbor v Ljubljani,** priredi dne 12. januarja 1929 v veliki dvorani hotela Uniona svoj vsakoletni tradicijonelni ples. Opozarjamo cenjeno občinstvo na to prireditev, društva pa prosimo, da na ta dan po možnosti opuste vsako prireditev.

—lj **Vinska klet »Emona«.** Vsaki petek sveže morske ribe. V soboto 25. t. m. domače jetrne in krvave klobase. Priznano dobra vina.

NAŠI MODELI TRIUMFIRIJO!
Naša deviza pri izbiri modelov, naj si bo damskih plaščev ali večernih toalet je: Pariz, Dunaj, Berlin. To ve vsaka dama in zato se vedno potrudi k nam.
P. Magdič, Ljubljana.

Iz Celja

—c **Trčenje avtomobila z vlakom.** V torek zvečer se je zaletel neki avtomobil iz Žalca na križišču državne ceste in železnice pri Levcu v tovorni vlak. Avtomobil je razbit, en potnik je dobil težje poškodbe na glavi, drugi pa so odnesli lažje. Na tem križišču se je zgodilo že par sličnih nesreč.

—c **Pretep med delavci.** V nedeljo zvečer so se v Gaberju stepli delavci. V pretepu je dobil neki Bratuša take poškodbe, da so ga morali spraviti v bolnico.

—c **Karambol avtomobila z vozom.** V ponedeljek je došlo na Ljubljanski cesti pri Joštovi vili do karambola med avtomobilom št. 16—103 iz Ljubljane, ki sta ga vodila dva dijaka, in vozom posestnika Zadela iz Levca, ki ga je spremljal hlapec Žgank. Avto se je na mestu nesreče izognil sveže posipanemu kamenju tako nevešče, da je zadel v mimo na pravi strani vozeči voz. En konj je dobil 4 rane in tudi najbrž notranje poškodbe, istotako je poškodovan voznik, dasi je šel poleg konj.

—c **Roparski napad.** Med Krušičevo vilo in Butejevim mostom je napadel v mraku neznan mlad moški trgovsko pomočnico Ivano Leber iz Celja. Sunil jo je v hrbet in ji je iztrgal iz rok njeno torbico, vredno 200 dinarjev, s srebrno zapestno uro, srebrno zapestnico in drugimi malenkostmi. Izginil je nato v noč.

Popravek

Z ozirom na poročilo o poteku izrednega občnega zbora pododbora udruženja rez. oficirjev, ki ste ga objavili v Slov. Narodu« štev. 265 z dne 19. t. m. na 3. strani, 4. in 5. stolpec blagovolite priobčiti v zakonitem roku in na zakonit način

popravek:

Ni res, da sem »očividno pod pritiskom prevzel kočljivo nalogo komisarjevega zagovornika«; nasprotno je res, da sem za predlog uprave zaznal šele, ko ga je prečital predsednik na zboru in me ni nikdo niti prosil, kamoli naročil, da zagovarjam delo komisarja.

Ni res, da sem komisarjev eksponent, nasprotno je res, da sem kot svoboden član udruženja spontano nastopil proti predlogu uprave.

V Ljubljani, dne 20. novembra 1928.

Josip Štukelj,
rez. peš. podpor.

Če vodi banko zapravljiva ženska

Polom banke Waldmann v Freiburgu. — Zavod je upropastila bankirjeva hčerka, ki je živela razkošno na račun vlagateljev.

Malo, a slovito mestece Freiburg v Nemčiji, je imelo te dni senzacijo. Eden najstarejših in najrenomiranejših denarnih zavodov, banka Waldmann, je skrahiral. Polom je zakrivila bankirjeva hčerka, 40 letna bančna prokuristka Marijana Waldmannova, ki je sama vodila podjetje. Waldmann je bil namreč že star in betežen ter je prepustil zavod hčerki.

Krive pa niso bile nesrečne špekulacije ali pogrešene manipulacije. Banko je upropastila neizmerna zapravljivost in razkošno življenje Waldmannove hčerke. Marijana je banko prevzela šele pred dvema letoma. Takrat je bil zavod še na trdnih nogah. Toda že čez leto dni se je položaj banke poslabšal. Stari Waldmann je sicer včasi še pregledal knjige, odšel je pa vedno v prepričanju, da zavod lepo napreduje. Premetena hčerka je znala očeta prepričati, da je vse v redu. Ponarejala je bilanco in da prikrije svoje izdatke, ki so šli v stotisoče, je v knjige vpisovala napačne številke.

Marijana je namreč živela skrajno razkošno. Imela je vedno po več ljubčkov, ki jim je nudila vse, kar so si želeli. Naravno, da so vsi njeno radodarnost navdušeno izkoriščali. Marijana je bila kavalirska in če ji je kdo prinesel šopek cvetlic, je dobil za nagrado krasno perzijsko preprogo, motor ali celo avtomobil. Slugi, ki ga je imela zelo rada, je poklonila vse pohištvo. Ko ji je za darila zmanjkalo denarja, je delala dolgove.

Razumljivo je, da v takih razmerah banka ni mogla napredovati. Polom je bil neizogiben. Ko je prišel nedavno neki posestnik v banko in hotel dvigniti 60.000 mark, mu je Waldmannova odkrito izjavila, da nima denarja na razpolago in da se za svoje vloge lahko obriše pod nosom. Vest o tem se je v malem mestecu raznesla z bliskovito naglico. Vlagatelji so navalili na banko in zahtevali svoj denar. Odigravali so se nepopisni prizori in policija je le s težavo vzdrževala red.

V strahu pred razjarjeno množico vlagateljev je Marijana pobegnila. Toda že drugi dan so jo prijeli v Zirlau, kjer se je skrivala pri svojem ljubčku. Policija je aretirala tudi njenega očeta, češ, da je bila njegova dolžnost vestno nadzirati hčerko. Na sivolasega bankirja, ki je bil vse življenje poštenjak, je ta udarec vplival porazno in morali so ga takoj iz zapora prepeljati v bolnico.

Pasiva banke znašajo več 100.000 mark. Radi njenega poloma so morala tudi nekatera druga podjetja napovedati konkurz.

Pojedina japonskega cesarja z bogovi

Kronanje japonskega mikada je združeno z velikimi ceremonijami, med katere spada tudi pojedina. Cesar Hirohito, ki je nastopil obenem kot cerkveni dostojanstvenik Šinto, je gostil neznano število nevidnih gostov, šintovske bogove nebes in zemlje. Pojedina bogov je obstojala iz riža, rib, sadja in riževega vina. Servirali so v lesenih posodah in lesenih vrčih. Mladi vladar je bil bos, na sebi je imel preprosto belo obleko. Nastopal je kot cerkveni poglavar svoje države. Milijoni njegovih podložnikov so klečali in molili, ko se je cesar gostil z nevidnimi bogovi.

Cesar je odšel iz svoje palače proti večeru in v svečani povorki med špalirjem vojaštva se je napotil v začasno palačo, pred katero se mu je pridružila cesarica s člani cesarske rodbine. Dvorni ceremonijarji so pripravili ta čas dve dvorani in prižgali baklje, da bi svetile nevidnim gostom svete pojedine. Vladar se je kopal v topli vodi in na sebi je imel obleko iz nebeškega perja. Po kopeli je oblekel belo obleko iz čiste svile in opravil drugi obred, umivanje rok. Potem je dobil kraljevsko žezlo in s tem je bil pripravljen za pojedino z bogovi.

Cesarica Nagako si je umila roke s sveto vodo in dobila ceremonijalno pahljačo. Ko je bilo vse končano, so odšli gostje v dvorano, kjer se je vršil banket. Povorka se je pomikala najprej proti jugu, potem pa proti vzhodu in severu. Ustavila se je pred severnim stopniščem glavne dvorane. Ko so bile vse mize pogrnjene, je ceremonijar zapiskal, godci so zaigrali in cesar je otvoril sveto pojedino. Najprej je molil, potem je pa ponudil bogovom jedila. Po jedi si je cesar znova umil roke. Drugi dan se je vršila ponovna pojedina z bogovi v drugi dvorani.

Alahov vrt
najlepši velefilm z našim rojakom Svetislav Petrovičem. — Njegova kreacija mladega meniha trapistovskega reda je nepozabna.
Pride! Elitni kino Matica!

Praksa boljševiške policije

Moskovska »Pravda«, oficijelno glasilo ruske komunistične stranke, je začela razkrinkati čudne razmere, ki vladajo pri moskovski policiji. Te razmere pa so prav zares čudne. Pa ugotavlja »Pravda«, da so imeli pred nekoliko leti zastopniki policijske oblasti in zločinskih organizacij konferenco, na kateri so se sporazumeli, da bo del prestolnice, in sicer tisti, v katerem bivajo pretežno komunisti in njih veličine, zločincem nedostopen. Če bi policaj tu srečal kakšnega sumljivega tipa, ga sme aretirati in hudodelniške organizacije mu bodo pri tem šle na roko; kar bi se pa pripetilo v drugem delu mesta. to policijo »nič ne briga«. Tako se je tudi zgodilo. »Pravda« navaja slučaj, ko so vlomilci obiskali kar pet stanovanj v isti hiši zaporedoma, policijski uradnik, ki je prišel zadevo preiskovat, pa je izrazil samo bojazen, da se bodo vlomi nadaljevali. In res so se nadaljevali. Dolgoprstneži so obiskali še 41 stanovanj v istem poslopju — ne da bi policija niti mignila s prstom. Nasprotno, okradencem je stopala celo na prste, ko so organizirali svojo hišno policijo, da ubranijo svojo last. Če so intervenirali za pomoč, so prejeli n. pr. odgovor, da so zlikovci kradli samo zasebno imetje. Ko so ujeli neko tatico, jo je policija izpustila z nasvetom, naj ne obiskuje več te hiše. Stanovalci so nekega dne opazili v kletnih prostorih kup zemlje, ki je po njihovem mnenju dokazoval, da kopljejo tatovi z razumljivim namenom rov pod zemljo. Prišel je na lice mesta ne popolnoma trezen policijski uradnik, ki se je iz ljudi norčeval, naj zemljo razmečejo po vsej kleti, potem ne bo več kupa. Na drugo intervencijo so hoteli nekaj stanovalcev kar poaretirati, češ da motijo uradno poslovanje. Tedaj se je zgodilo, da so uzmoviči pokradli za 100.000 rubljev krzna iz skladišča državne trgovinske družbe v bližini te kleti. Šele sedaj je skočila policija pokonci, istočasno pa se je oglasila tudi »Pravda« s svojimi razkrinkanji. List navaja še obilo primerov korupcije, nasilja, cinizma in drugih nečednosti v krogih moskovske policije. Zahteva, naj napravijo višje inštance odločen konec tem neverjetnim in gorostasnim praktikam, naj odstranijo nezanesljive elemente iz policijskih vrst in naj jih nadomestijo z boljšimi, ki se ne bodo pajdašili z zločinskim svetom.

Sokol

65-letnica Ljubljanskega Sokola

Sokolsko društvo Ljubljana - matica proslavi v dneh 24. in 25. novembra t. l. **65-letnico svojega obstoja.** Zaeno s tem jubilejem proslavi tudi desetletnico našega osvobojenja in ustanovitve češkoslovaške republike. Spored teh proslav je naslednji:

Sobota 24. novembra. Ob 20. uri: **Slavnostna telovadna akademija v telovadnici v Narodnem domu** (vhod z Bleiweisove ceste), obsegajoča sledeče točke: 1. »Državna himna«, »Kje dom je moj«; pevski zbor Sokolov. — 2. Moška deca: Zgodovinske proste vaje. (1882, 1904, 1928.) — 3. Ženska deca: Vaje s cvetnimi loki. — 4. Članice: Valčkove proste vaje. — 5. Starejši člani: Vaje s palicami. — 6. Starejši bratje z mednarodnih tekem.: Proste vaje. — 7. Ženski naraščaj: Dvanajstorica. — 8. Člani: Simultane vaje na treh konjih. — 9. Starejši člani z mednarodnih tekem: Vaje na bradlji. — 10. Moški naraščaj: Šestnajstorica. — 11. Članice: Telovadni ples. — 12. Moški naraščaj: Skok čez kozo z vrvico. — 13. Člai: Olimpijske proste vaje »Jugoslovenska telovadna epopeja«. — 14. Ferdo Juvan: »Naša Marseljeza«; pevski zbor Sokolov. — Po telovadni akademiji se bo vršil ob pol 22. **Pozdravni večer v Zvezdi.**

Nedelja 25. novembra. Ob pol 11. uri: **Slavnostni občni zbor v telovadnici v Narodnem domu.**

Vse ljubljansko in okoliško Sokolstvo ter Sokolstvu naklonjena javnost, ki ve ceniti neizmerne zasluge matičnega sokolskega društva za naš narod, se udeleže teh proslav polnoštevilno! — Zdravo!

— **»Sokolski Glas«.** Sokolsko društvo v Djakovu je začelo izdajati svoje glasilo »Sokolski Glas«, ki je namenjeno izključno lokalnim sokolskim potrebam. Glasilo izhaja vsako soboto in stane posamezna številka 1.50 Din. Naročnina za en mesec znaša 6 Din, za 3 mesece 18 Din. Naslov uredništva in uprave »Sokolskega Glasa« je: Tiskarna M. Kraljević, ulica Bana Jelačića 14, Djakovo.

— *Sokolski Glasnik*, organ JSS, je izšel in ima v svoji 22. številki sledečo vsebino: Proslava češkoslovaške republike (uvodnik), Poziv starešinstva JSS za II. jugoslovenski vsesokolski zlet v Beogradu l. 1930. — Joso Defrančeški (Duga Resa): Rapallo, Slovanski pregled, — Vajda (Dubrovnik)): Sokolstvo i škola, Vojislav Bogičević (Tuzla) «Viši» i «Niži». — Poročilo o zboru župnih delegatov v Laškem in Osijeku. — E. Gangl: Zaboravljeni grobovi, Književnost, Iz starešinstva JSS, Poročila iz žup in društev.

Alahov vrt
Velefilm o menihu in njegovi neutešljivi želji po uživanju posvetnega življenja.
Pride! Pride! Elitni kino Matica.

Mihail Zoščenko:

Uradna strogost

Tako sem vam oni dan razmišljal, kako bi si izmislil poštenega tepca. In naenkrat sem se enega spomnil. Sicer pa ni treba, da bi si kaj izmislil. Imam ga v naravi, živega, kakor ribo.

Žal mi je sicer, da se svoj živ dan ne bom mogel spomniti, v katerem mestu je bilo. Vem samo, da sem o tem tepcu oni dan čital v harkovskih listih. Toda kje se je to pripetilo, sem že pozabil. Imam pač slab spomin.

Morda pa to ni tako važno. Prebivalstvo dotičnega mesta gotovo samo pozna svoje junake. Sicer pa: Piše se Drožkin. Po tem priimku se že najde tudi mesto. Morda pa sploh ni bilo pravo mesto, temveč samo takole nekako mestece.

Bilo je pa v nedeljo. Mislite si — pomlad, pomladno solnčece greje. Narava se tako rekoč prebuja. Morda tudi travica že zeleni.

Prebivalstvo je seveda vse na ulicah, hodnike brusi. A med vsem tem nedeljskim prebivalstvom se izprehaja takole v lastni osebi pomočnik načelnika mestne milice — tovariš Drožkin z ženo. Gospa je v lepi baržunasti obleki, v klobučku, s solnčnikom, v galošah.

Izprehaja se torej ta parček povsem enostavno, kakor navadni smrtniki. Prav nič se ne izogibljeta ljudi. Počasi jo primahata tja do vogala bivše Blagajniške ulice — stop! Sredi javnega hodnika, o katerem se po pravici lahko reče, da je samo za pešce — se obira prase, kakih sedem pudov mora tehtati.

Vrag ve, od kod se je vzelo to prase. Toda je jako žalostno dejstvo, da je tu in da moti javni red.

In kakor nalašč — pride mimo tovariš Drožkin z ženo.

Bože moj, zgodi se tvoja volja! To bo tovarišu Drožkinu pogled na praseta neprijeten! Morda bi mu bilo prijetneje, kadar nima baš službe, zanimati se za plemenitejše pojave v prirodi. A tu se mu privali pod noge — prase.

Bože moj, zgodi se tvoja volja, toda kolika neprevidnost od tega praseta. Kdo ga je pustil tam? A povrhu še — tovariš Drožkin je zelo vročekrven mož. Saj je pa tudi takoj vzkipel in zakričal:

— Čegavo je to prase tu? Izvolite ga takoj odstraniti!

Občinstvo je v zadregi. Vsi molče...

— To je res red pri belem dnevu! Prase se tu izprehaja po hodniku in ovira ljudi. Še koraka človek ne more napraviti. Takoj mu poženem kroglo v trebuh!

In tovariš Drožkin res potegne iz žepa revolver. Občinstva se polasti panika. Izkušeni ljudje se hitro umaknejo ali pa odidejo, kajti človek nikoli ne ve, kam lahko takale krogla zablodi.

V tem se pa vmeša v zadevo žena — Drožkinova boljša polovica.

— Petja, — pravi, — pusti to reč. Ne ubijaj praseta. Saj že leze nazaj pod vrata.

Toda mož se čuti tu v prvi vrsti pomočnikom načelnika mestne milice.

— To ni vaša zadeva, državljanka. Ne vtikajte nosu v poslovanje milice.

Ta čas pa že pride iz sosedne hiše skljućena starka. Ozre se, rekoč:

— Ah, križ božji, tu je, ta spak, ta naš pujsek. Ne plašite mi ga, tovariš načelnik, s tem revolverjem, saj ga takoj odženem.

Tovariš Drožkin se znova razvname. Še tega je bilo treba. Odšel je na nedeljski izprehod v prosto naravo, a ta baba mu s svojim pujskom pokvari nedeljo.

In da bo nesreča še večja, poseže v zadevo znova tovariševa boljša polovica.

— Petja, za božjo voljo, pusti to in pojdiva! Prepozno prideva k obedu.

A povrhu ga v svoji ženski gluposti potegne še za rokav. Nad to nečuveno predrznostjo pomočnik načelnika mestne milice pobesni. Ves iz sebe zakriči na ženo:

— Ah, tako! Vi se boste torej vmešavali v ukrepe milice? In za rokav boste cukali njene organe? Za to pojdete takoj v arest.

In tovariš Drožkin je namignil službujočemu stražniku. —

Kaj storiti? Zagrabil je miličnik neprevidno Drožkinovo ženo za rokav in jo odvedel na komisarijat. Ljudje so pa strmeli. Kako dolgo je Držkinova žena sedela v arestu in kakšne so bile posledice tega zakonskega konflikta, se ne spominjam več.

Morilec Erdely pred poroto

Drugi dan obravnave. — Komedija s ponarejenimi menicami. Tragedija v Millstadtu.

Poročali smo že o senzacijonalni porotni obravnavi proti madžarskemu pustolovcu Beli Erdelyju, ki je zastrupil svojo ženo in zakrivil več sleparij tako, da ga čaka težka kazen. Že prvi dan je bil naval na porotno dvorano ogromen. Med radovedneži je bilo seveda največ žensk iz boljših krogov. V pondeljek se je obravnava nadaljevala. Takoj spočetka je bila na zagovornikov predlog javnost izključena, ker je prvotno sodišče razpravljalo o zasebnem in rodbinskem življenju umorjene Ane Forgacsove. Tajna obravnava, kateri so smeli prisostvovati samo trije zaupniki, je trajala celo uro. Erdely, ki se je vedel začetkom obravnave zelo samozavestno in drzno, je bil po tajni obravnavi vidno potrt. V tajni obravnavi se je govorilo o erotičnem nagnenju umorjene Forgacsove, ki je baje iz erotičnih motivov mirno prenašala moževo brutalnost. Erotično nagnenje jo je baje gnalo, da je imela ljubavno razmerje z brutalnim možem. Erdely je trdil, da ga je Forgacsova prisilila v zakon, češ da je noseča. Predsednik ga je pa takoj zavrnil, da to ni res.

Po otvoritvi javne obravnave je porota razpravljala o ponarejanju menic. Obtoženec je pripovedoval, da je imel ogromne izdatke in da je napravil kopico dolgov, ki jih je moral plačati. Zato je sklenil ponarediti menice. Ponaredil jih je zelo rafinirano. Ponaredil je podpis na menicah posestnika Kuhna, ki je njegov daljni sorodnik. Upnikom so se pa zdele menice sumljive in zato so jih poslali Kuhnu, da bi legaliziral podpise. Da si zagotovi podpise, je najel Erdely svojega prijatelja Borsosa, ki naj bi igral vlogo posestnika Kuhna. V hotelu Ritz je naročil sobo in Borsosa je dal našemiti tako, da je bil res podoben Kuhnu, dasi je mnogo mlajši. Erdely mu je posodil kožuh, monokelj, palico in ročni kovčeg. Tako je prišel Borsos v hotel in se nastanil v sobi, najeti za posestnika Kuhna. Erdely je najel še dva druga statista in ko so prišli upniki k dozdevnemu Kuhnu, so ga našli v važnem trgovskem pogovoru. To jim je zelo imponiralo, trik se je sijajno obnesel in popoldne bi morali priti drugi upniki. Toda ta čas je Borsosu prilepljena brada odpadla in poklican je bil lasničar Narodnega gledališča, da spravi Borsosovo masko znova v red. Za svojo komedijo je dobil Borsos nagrado 100 pengö v dveh obrokih. Erdely pa trdi, da mu je dal 800 pengö.

Erdely je brez ovinkov priznal, da je ponaredil na menicah več podpisov, zlasti podpis barona Paganya, čigar vizitke s krono je naročil v neki tiskarni. Eskontiral je menice tudi na ime baron Erdely, trdi pa, da jih je podpisala Ana Forgacsova.

Ko so prišli v sodno dvorano sodni izvedenci, se je pričelo zaslišavanje o bivanju zakoncev Erdely v Millstadtu, kjer je Forgacsova umrla. Predsednik je ugotovil, da bi moral Erdely 20. avgusta plačati mnogo menic in da je dal svojim upnikom v Budimpešti iz Rima poslati pisma, ki jih je napisal v Millstadtu. S tem jih je hotel prepričati, da je odpotoval v Rim, da bi dobil denar. V pismih jim je svečano obljubljal, da bo do 20. avgusta menice plačal. Erdely je bil temeljito zaslišan o dogodkih v Millstadtu. Predsednik mu je najprej pokazal pismo, v katerem je njegova žena izjavila, da je pripravljena ločiti se, ne da bi zahtevala alimente. Obtoženec je izjavil, da je to šala. Govoreč o trpinčenju svoje žene, je trdil, da ni bilo tako tragično. Nasprotno so pa priče izpovedale strašne podrobnosti. Erdely je postal zelo nervozen in prosil je, naj se obravnava prekine. Po odmoru je predsednik nenadoma vprašal, kaj se je zgodilo 20. avgusta, na dan umora.

Erdely je pripovedoval, da je lovil ribe, 18. in 19. avgusta je pa napravil izlete z večjo družbo. Usodnega dne je šel s svojo ženo po isti poti, po kateri je šel prejšnje dni z družbo. Ženi je baje spodrsnilo in padla je v prepad. Predsednik je vprašal obtoženca, zakaj je pustil ženo hoditi ob prepadu, ko je vedel, da se ji rado zvrti v glavi. Obtoženec je odgovoril, da ni pričakoval, da se ji bo zvrtelo v glavi. Naenkrat je zagledal, da žena pada. Ko ga je predsednik vprašal, če je pogledal za ženo v prepad, je planil obtoženec pokonci in zakričal: Prosim, da me na tak način ne zaslišujete. Nervozen sem in moral bom odkloniti odgovor. Predsednik ga je zavrnil, da je sodišču pač vse eno, če hoče odgovoriti ali ne.

Potem je Erdely pripovedoval, da je skušal svojo ženo zadržati, da jo je prijel za krilo, ki se mu je pa izmuznilo iz rok. Predsednik je ugotovil, da je Forgacsova po nesrečnem padcu izjavila dr. Pichlerju v Millstadtu, da jo je mož pahnil v prepad. Obtoženec se je skušal zagovarjati, češ da njegova žena ni znala dobro nemščine in je hotela najbrž reči, da jo je mož prijel za krilo. Energično je tudi zavračal trditev, da bi bil dal ženi po nesreči veronal. 24. avgusta je vse dopoldne igral tenis in ko se je vrnil v hotel, je našel svojo ženo mrtvo. Obtoženec se vede pred poroto tako drzno, da ga je moral predsednik ponovno opominjati in mu zagroziti s težko disciplinarno kaznijo.

Plača ameriškega prezidenta

Zdaj, ko so volitve končane, razpravlja ameriška javnost o vseh problemih, ki so v zvezi s prezidentom. Ameriški listi pišejo zlasti o prezidentovi plači. Zdaj, ko je po vsem svetu vedno več siromakov, ki ne morejo s poštenim delom niti toliko zaslužiti, da bi se skromno preživljali, se ljudje zanimajo v prvi vrsti za dohodke poedincev. Ameriški prezident je s svojo plačo lahko zadovoljen. Vsakega prvega v mesecu se pojavi v prezidentovem kabinetu 55letna uradnica finančnega ministrstva miss Kate Shea in izroči prezidentu kuverto, v kateri je njegova mesečna plača v znesku 6.500 dolarjev ali okroglo 364.000 Din. Ta dama, ki že dolga leta opravlja službo prezidentovega blagajnika, je dala radovednim novinarjem nekatere zanimive informacije.

Že od prezidenta Roosevelta izplačuje Kate Shea prezidentom Zedinjenih držav mesečne plače. Ko so jo novinarji vprašali, kako so se prezidenti pri tem vedli, je odgovorila, da so se vedli vsi enako. Z levo roko vzame prezident kuverto z denarjem in jo spravi v žep, z desnico pa stisne blagajničarki roko in se ji zahvali. Neki novinar je menil, da je 6.500 dolarjev mesečno za prezidenta največje države na svetu premalo in da je štedenje državne blagajne v tem primeru pretirano. Miss Shea je odgovorila, da dobiva prezident poleg redne mesečne plače še 25.00 dolarjev letno za potne stroške. 125.000 dolarjev za vzdrževanje Belega doma v Washingtonu in 25.000 dolarjev za vzdrževanje svoje pisarne. Policijska stanica v Belem domu, ki ima 30 detektivov in nekaj častnikov, dobiva letno 60.000 dolarjev. 6.500 dolarjev dobiva prezident mesečno za svoje osebne izdatke.

Klub Novakov

V svetovni vojni je bilo v angleški armadi 45.000 Smithov. Zato je imela pošta vedno sitnosti z dostavo pisem na pravi naslov. Angleži imajo Smithe, Srbi Jovanoviće in Popoviće, Čehi pa Novake. Novakov je tudi pri nas mnogo, toda razlika je v tem, da je naglas pri nas na drugem, pri Čehih pa na prvem zlogu. Češki Novaki, ki jih je baje samo v republiki okoli 80.000, so sklenili ustanoviti klub Novakov.

V nedeljo so imeli v znani restavraciji pri »Zlati husi« svoj prvi občni zbor. Prijavilo se je takoj 11.630 Novakov, vseh poklicev in stanov in vseh političnih naziranj. Za predsednika so izvolili univerzitetnega profesorja Karla Novaka. Novaki so takoj priredili zbirko za nesrečnega Novaka, ki je našel smrt pod razvalinami hiše v Pragi. Klub se bo udejstvoval zlasti na kulturnem in socijalnem polju.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!
13

Selma Lagerlöf o moderni ženi

Te dni je proslavila 70letnico rojstva slovita švedska pisateljica Selma Lagerlöf. Švedski narod je na dostojen način proslavil jubilej svoje velike pisateljice. Obiskale so jo razne deputacije in seveda tudi švedski novinarji. Neki novinar je vprašal pisateljico, kakšno mnenje ima o moderni ženski. Odgovor so priobčili vsi švedski listi.

— Odgovorila bom s protivprašanjem, — je dejala sivolasa dama. — Vprašati se moramo, če lahko sploh govorimo o moderni ženski. — Ženska, ki se je stoletja razvijala pod strogim, prisiljenim nadzorstvom, se lahko v najboljšem primeru samo z dobroto in nežnostjo vzgoji za samostojno življenje. Današnja ženska se razvija v prostosti, podobna je kraljiči, ki je za svoja dejanja odgovorna sama sebi, toda ona je šele na poti k popolnosti. Dati ji je treba časa, da se razvije, ne da bi jo zaničevali ali poveličevali. Mi, stari, želimo samo, da ženska res postane bitje, katero smo si želele, ko smo zahtevale zanj svobodo.

Suknjo
novo, prodam za 1200 Din. Poizve se Beethovnova ulica št. 7, pritličje, levo. 2267

Sostanovalca
z vso oskrbo sprejme boljša družina. Ponudbe na upravo tega lista pod »Čistost 2263«.

Brivski pomočnik
zmožen slovenskega in nemškega jezika, išče službo v večjem kraju na deželi. Ponudbe na upravo tega lista pod »Dežela 2265«.

Uradnica
izurjena za vsa pisarniška dela, išče službo za takoj ali pozneje. Ponudbe na upravo tega lista pod »Stalno 2250«.

Dvodružinska hiša
(novo), z vrtom, pol ure od centra, vodovod v hiši, se ugodno proda. Ponudbe na upravo lista pod «Suho stanovanje»/2196.

Slike za legitimacije
izdeluje najhitreje fotograf Hugon Hibšer, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 25. 89/T

Na prodaj
Več rabljenih otroških vozičkov in dvokoles, v dobrem stanju, zelo poceni na prodaj. F. Batjel, Ljubljana, Karlovska cesta št. 4. 1705

Uradnica
z večletno prakso, vajena vseh pisarniških del, išče službo, gre tudi za blagajničarko. Ponudbe na upravo lista pod «Vestna»/2201.

Trčani med
cvetlični, vsako količino, po dnevni ceni kupuje Čebelarska zadruga Zagreb, Palmotičeva ulica II. B. 2175

Železnato vino
lekarnarja dr. G. Piccolija v Ljubljani, krepča oslabele, malokrvne, odrasle in otroke. 102/T

PUH - PERJE
R. MIKLAUC LJUBLJANA

POZOR! 2237 POZOR
Prva strokovna delavnica
za popravilo galoš, snežnih čevljev in čevljev z gumijastim podplati naznanja, da se je **preselila** v sosedno poslopje **Igriška ul. št. 2** (Gostilna Usenik). **AVG. ŠKOF**

Za krojače! **NOVA VELIKA** Za krojače
Knjiga krojaštva
za samouke o prikrojevanju moških oblačil
A. KUNC, Ljubljana, Gosposka ulica 7

Telefon 379 **Ivan Zakotnik** Telefon 379
mestni tesarski mojster,
LJUBLJANA, Dunajska cesta 46
Vsakovrstna tesarska dela, moderne lesene stavbe, ostrešja za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike. — Stropi, razna tla, stopnice, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje itd. Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov.
PARNA ŽAGA. 16 L TOVARNA FURNIRJA.

Spominjajte se Tabora!

Za dom!
za šivilje, krojače, čevljarje itd.
STOEWER šivalni stroj
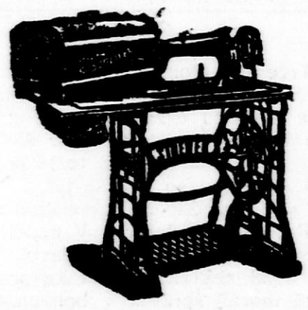
Le ta Vam poleg šivanja entla (obšiva), veze (štika), krpa perilo in nogavice. Brez vsakega preminjanja plošč in drugo je stroj v minuti pripravljen ali za vezenje in ravno tako hitro zopet za navadno šivanje. — Poleg vseh prednosti, ki jih zavzema šivalni stroj STOEWER, je tudi najcenejši.
Ne zamudite ugodne prilike in oglejte si to izrednost pri
Lud. Baraga,
Ljubljana, Selenburgova 6, I.
Brezplačen pouk v vezenju, rabi aparatov itd. — Ugodni plačilni pogoji. — 15letno jamstvo.

Specijalna tovarna strojev za obdelavo lesa
KLEIN & STIEFEL v Fuldi
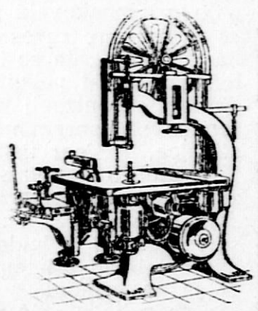
Zastopnik:
Peter Angelo, Ljubljana
Gledališka ulica, 4/I.
Specijaliteta: **mizarski** in **kolarski** stroji **posamezni** in v **vsaki kombinaciji** z **vdelanimi elektromotorji** (pogon brez jermena) kakor tudi vsi stroji za jermenski pogon.
Dolgotrajen kredit brez menične podlage
Zahtevajte ponudbo ali brezplačni obisk zastopnika.

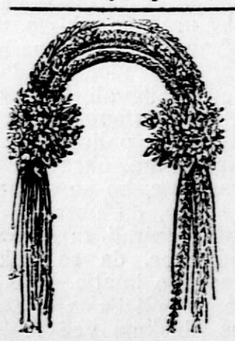
Tovarna umetnega cvetja in mrtvaških prtov
F. ŠTERN, Zagreb
ILICA 44. preje Mira
Pajčolani (šlajere) za neveste.

NARODNA TISKARNA
LJUBLJANA
KNAFLJEVA UL. 5

Sledeče srečke drž. razredne loterije

kupljene pri Zadružni hranilnici, r. z. z o. z., v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 19, so bile dne 19. novembra 1928. izžrebane

Din 2000 št. 46.163, 84.601.
Din 500 št. 5.744, 7.530, 7.542, 7.555, 7.586, 7613, 7698, 10.816, 10.825, 10.839, 10.844, 10.862, 10.901, 10.943, 10.946, 10.950, 10.954, 20.001, 20.015, 20.041, 20.112, 20.125, 20.177, 20.178, 30.909, 30.922, 30.944, 30.950, 34.694, 34.704, 40.505, 46.016, 46.028, 46.050, 53.403, 53.460, 53.470, 58.207, 58.213, 58.213, 58.248, 58.303, 66.683, 70.208, 70.212, 70.213, 70.237, 70.351, 70.370, 84.567, 91.714, 91.779, 91.786, 91.794, 91.798, 97.335, 97.337, 97.458, 97.478, 99.704, 99.714, 99.725, 99.725, 99.733, 99.755, 99.761, 99.793, 99.833, 100.721, 103.113, 109.712, 109.826, 109.879, 115.602, 115.604, 115.637, 103.184, 108.122, 108.170, 108.202, 108.254, 109.707, 115.646, 120.152, 120.203, 120.217, 120.267, 123.848, 123.934, 123.938, 123.991, 16.024, 15.401, 69.814, 120.523, 120.048.

Onim, ki so jim bile srečke izžrebane za mali dobitek, bomo na željo srečke zamenjali za še ne izžrebane tako, da bodo mogli igranje nadaljevati na visoke dobitke. Seveda le toliko časa, dokler bo kaj neizžrebanih srečk na razpolago.

Žrebanje se bo vršilo nepretrgoma vsak dan do **6. decembra** in ne kakor je na srečkah pomotoma natisnjeno, do 22. novembra.

Zadružna hranilnica r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra cesta 19.

Urejuje: Josip Zupančič. — Za »Narodno tiskarno«: Fran Jezeršek. — Za upravo in inseratni del lista: Oton Christof. — Vsi v Ljubljani.